

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

1 Παῦλος, δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ **2** ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν Γραφαῖς ἀγίαις **3** περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυὶδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὀρισθέντος Υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ Πνεῦμα ἀγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, **5** δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν Πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **7** πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς, ἀγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **9** Μάρτυς γὰρ μου ἐστὶν ὁ Θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνεΐαν ὑμῶν ποιοῦμαι, **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος εἶ πως ἤδη ποτὲ εὐδοθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** Ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **12** τοῦτο δὲ ἐστὶ συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **13** Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθη ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. **14** Ἑλλησὶ τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί. **15** Οὕτω τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

Προοίμιο

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, δούλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπόστολος κατόπιν κλήσεως, ξεχωρισμένος καὶ προωρισμένος γιὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, **2** τὸ ὁποῖο προανήγγειλε δίνοντας ὑπόσχεσι διὰ τῶν προφητῶν του στὶς ἅγιες Γραφές **3** γιὰ τὸν Υἱὸ του, ποὺ προῆλθε ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ ὡς ἄνθρωπος, **4** ποὺ ἀποδείχθηκε Υἱὸς τοῦ Θεοῦ μὲ δύναμι ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τῆς δυνάμεως μὲ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασι, ποὺ εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Κύριός μας. **5** Ἀπ' αὐτὸν λάβαμε χάρι καὶ ἀποστολὴ σ' ὅλα τὰ ἔθνη, γιὰ νὰ ὑπακούσουν στὴν Πίστι (στὴ Χριστιανικὴ Ὁρθόδοξη) στὸ Χριστιανισμὸ) πρὸς δόξαν τοῦ ὀνόματός του. **6** Μεταξὺ αὐτῶν εἴστε καὶ σεῖς, καλεσμένοι ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. **7** Ἀπευθύνομαι σ' ὅλους τοὺς ἀγαπημένους ἀπὸ τὸ Θεό, ποὺ βρίσκεσθε στὴ Ῥώμη, τοὺς ἐκλεκτούς, τοὺς ἀφιερωμένους. Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα μας καὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦ Χριστό.

Πόθος τοῦ Παύλου νὰ μεταβῆ καὶ νὰ κηρύξῃ στὴ Ῥώμη

8 Πρῶτα εὐχαριστῶ τὸ Θεό μου διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γιὰ ὅλους ἐσᾶς, διότι ἡ πίστι σας διαλαλεῖται σ' ὅλο τὸν κόσμον. **9** Καὶ μάρτυς μου εἶναι ὁ Θεός, τὸν ὁποῖο λατρεύω μὲ τὸ πνεῦμα μου κηρύττοντας τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Υἱοῦ του, ὅτι συνεχῶς σᾶς ἐνθυμοῦμαι. **10** Καὶ πάντοτε στὶς προσευχές μου παρακαλῶ νὰ κατορθώσω μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ νὰ ἔλθω ἐπὶ τέλους κάποτε σὲ σᾶς. **11** Ἔχω πολὺ πόθο νὰ σᾶς δῶ, γιὰ νὰ σᾶς μεταδώσω κάποιο χάρισμα πνευματικὸ, ὥστε νὰ στηριχθῆτε. **12** Τοῦτο δὲ σημαίνει νὰ ἐνισχυθῶ καὶ ἐγώ, ὅταν θὰ εἶμαι ἀνάμεσά σας, μὲ τὸν ἀμοιβαῖο ζῆλο, καὶ τὸ δικό σας δηλαδὴ καὶ τὸ δικό μου. **13** Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοῆτε, ἀδελφοί, ὅτι πολλὰς φορὲς ἀποφάσισα νὰ ἔλθω σὲ σᾶς, γιὰ νὰ δρέψω καὶ σὲ σᾶς κάποιο καρπὸ, ὅπως καὶ στὰ ἄλλα ἔθνη, ἀλλὰ μέχρι τώρα ἐμποδίσθηκα. **14** Καὶ σὲ Ἑλληνας καὶ σὲ βαρβάρους (πολιτισμένους δηλαδὴ καὶ ἀπολιτίστους), καὶ σὲ σοφοὺς καὶ σ' ἀμαθεῖς εἶμαι ὀφειλέτης. **15** Ἔτσι, ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπὸ μένα, ὑπάρχει ἡ προθυμία νὰ κηρύξω τὸ εὐαγγέλιον καὶ σὲ σᾶς στὴ Ῥώμη.

16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· δύναμις γὰρ Θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίω τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. 17 Δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς Πίστιν, καθὼς γέγραπται· Ὁ δὲ δικαίος ἐκ πίστεως ζήσεται.

18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικία κατεχόντων, 19 διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφάνερωσε. 20 Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἧ τε αἰδῖος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολόγητους, 21 διότι γνόντες τὸν Θεὸν οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν, ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά. 22 Φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, 23 καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοίωματι εἰκόνας φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν.

24 Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, 25 οἷτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν Κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. 26 Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας. Αἶ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετέλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, 27 ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ

«Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ δύναμις Θεοῦ εἰς σωτηρίαν»

16 Διότι δὲν ἐντρέπομαι γιὰ τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ εἶναι δύναμις Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν γιὰ καθένα ποὺ πιστεύει, τὸν Ἰουδαῖο πρῶτα καὶ ὕστερα τὸν Ἑλληνα (δηλαδή τὸν εἰδωλολάτρη). 17 Διότι σ' αὐτὸ ἀποκαλύπτεται, ὅτι ὁ Θεὸς δικαιώνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ πίστει στὴν Πίστι (στὴ Χριστιανικὴ Θρησκεία· στὸ Χριστιανισμό), ὅπως εἶναι γραμμένο: Ὁ δὲ εὐσεβὴς ἀπὸ τὴν πίστει θὰ ζήσει (θὰ κληρονομήσῃ τὴν αἰώνια ζωὴ).

Ἡ φυσικὴ ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ μωρία τῆς εἰδωλολατρίας

18 Ἐκδηλώνεται δὲ ὀργὴ Θεοῦ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἐναντίον κάθε ἀσεβείας καὶ ἀνοσιότητος ἀνθρώπων, ποὺ γνωρίζουν τὴν ἀλήθεια ματαιῶς. 19 Διότι ὅ,τι εἶναι δυνατὸ νὰ γίνῃ γνωστὸ περὶ Θεοῦ, εἶναι φανερὸ σ' αὐτούς, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τὸ φανέρωσε σ' αὐτούς. 20 Ἀπὸ τότε δηλαδή, ποὺ δημιουργήθηκε ὁ κόσμος, ἡ αἰώνια δύναμί του καὶ ἡ θεία μεγαλειότης, ἂν καὶ εἶναι πράγματα ἀόρατα, φαίνονται καθαρὰ διὰ μέσου τῶν δημιουργημάτων μὲ τὰ μάτια τῆς διανοίας, ὥστε νὰ εἶναι ἀναπολόγητοι. 21 Διότι, ἐνῶ γνώρισαν τὸ Θεό (διὰ μέσου τῶν δημιουργημάτων), δὲν τὸν λάτρευσαν καὶ δὲν τὸν τίμησαν ὡς Θεό. Ἀλλὰ σκέφθηκαν ἀφρόνως, καὶ σκοτίσθηκε ἡ ἀσύνετη διάνοιά τους. 22 Ἐνῶ καυχῶνταν, ὅτι εἶναι σοφοί, κατάντησαν μωροί. 23 Καὶ ἀντικατέστησαν τὴν ἔνδοξη μορφή τοῦ ἀθανάτου Θεοῦ μὲ ὁμοίωμα τῆς μορφῆς τοῦ θνητοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν (μὲ εἶδωλα δηλαδή).

Συνέπεια τῆς ἀσεβείας τὰ παρὰ φύσιν καὶ τὰ ἄλλα ἀμαρτήματα

24 Γι' αὐτὸ καὶ τοὺς ἄφησε ὁ Θεὸς νὰ παραδοθοῦν στὶς ἐπιθυμίες τῶν καρδιῶν τους γιὰ νὰ κάνουν βρωμερὲς πράξεις, ὥστε ν' ἀτιμάζονται τὰ σώματά τους ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, 25 ἀφοῦ τὴν ἀλήθεια γιὰ τὸ Θεὸ ἀντικατέστησαν μὲ τὸ ψεῦδος, καὶ προσκύνησαν καὶ λάτρευσαν τὴν κτίσι ἀντὶ τοῦ Κτίστου, ὁ ὁποῖος εἶναι δοξασμένος στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν. 26 Γι' αὐτὸ καὶ τοὺς ἄφησε ὁ Θεὸς νὰ παραδοθοῦν σὲ ἀτιμωτικὰ πάθη. Καὶ ἔτσι οἱ γυναῖκες τους μετέβαλαν τὴ φυσικὴ χρῆσι στὴν παρὰ φύσι. 27 Ὅμοίως δὲ καὶ οἱ ἄνδρες ἄφησαν τὴ φυσικὴ χρῆσι τῆς θηλείας, καὶ ἀναψαν ἀπὸ τὸ σφοδρὸ πάθος τους ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Ἀρσενικοὶ μὲ ἀρσενικοὺς διαπράττουν τὴν ἀσχημία, καὶ ἔτσι γιὰ τὴν

τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. **28** Καὶ καθὼς οὐκ ἔδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, **29** πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστᾶς, **30** καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὕβριστᾶς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, **31** ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας· **32** οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, οἱ οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσι.

2 Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. **2** Οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστι κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. **3** Λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ; **4** Ἡ τοῦ πλοῦτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; **5** Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, **6** ὃς ἀποδώσει ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, **7** τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσι ζωὴν αἰώνιον. **8** Τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας, καὶ ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθόμενοι δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή.

(εἰδωλολατρικῇ) πλάνῃ τοὺς λαμβάνουν τὴν ἀρμόζουσα τιμωρία ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς ἑαυτοὺς τοὺς (αὐτοτιμωροῦνται ἀτιμάζοντας τὰ σώματά τους). **28** Ἐπὶ πλέον, ἐπειδὴ δὲν θεώρησαν ἄξιο νὰ ἔχουν ἐπίγνωσι Θεοῦ, τοὺς ἄφησε ὁ Θεὸς νὰ παραδοθοῦν σὲ ἀνάξιο νοῦ, γιὰ νὰ κάνουν τὰ ἀνάρμοστα. **29** Εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ κάθε ἀμαρτία, πορνεία, πονηρία, πλεονεξία, κακία. Εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ φθόνον, ἀντιπάθεια καὶ φονικὴ διάθεσι, ἔριδα, δόλο, κακοήθεια. Εἶναι ψιθυρισταί, **30** κακολογοῦν καὶ κατακρίνουν, μισοῦν τὸ Θεό, εἶναι ὕβρισταί, ὑπερήφανοι, ἀλαζόνες, ἐφευρέτες κακῶν, ἀνυπάκουοι στοὺς γονεῖς. **31** Δὲν ἔχουν σύνεσι, δὲν κρατοῦν τὸ λόγο τους, δὲν ἔχουν στοργή, δὲν εἶναι διαλλακτικοί, δὲν ἔχουν ἔλεος. **32** Αὐτοί, ἂν καὶ γνωρίζουν καλὰ (ἀπὸ τὸν ἔμφυτο ἠθικὸ νόμο) τὴ δικαιοκρισία τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὅσοι δηλαδὴ πράττουν τέτοια ἔργα εἶναι ἄξιοι θανάτου, ὅχι μόνον πράττουν αὐτά, ἀλλὰ καὶ ἐπιδοκιμάζουν ὅσους πράττουν αὐτά (δεικνύοντας ἔτσι, ὅτι δὲν ἀμαρτάνουν ἀπὸ ἀδυναμία, ἀλλ' ἀπὸ κακὴ θέλησι, καὶ εἶναι ἀναιδέστατοι καὶ ἀναισχυντότατοι).

Ἄναπολόγητος ὁ ἀμετανόητος ἀμαρτωλὸς καὶ κριτῆς τῶν ἄλλων

2 Γι' αὐτὸ (διότι γνωρίζεις δηλαδὴ τὴ δικαιοκρισία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἐναντίον τῶν ἀμαρτωλῶν) εἶσαι ἀναπολόγητος, ὦ ἄνθρωπε, ὅποιοσδήποτε καὶ ἂν εἶσαι σύ, πὺ παίρνεις τὴ θέσι δικαστοῦ. Διότι δικάζοντας τὸν ἄλλο καταδικάζεις τὸν ἑαυτό σου, ἐπειδὴ σύ, πὺ παίρνεις τὴ θέσι δικαστοῦ, πράττεις τὰ ἴδια. **2** Γνωρίζουμε δὲ, ὅτι ἡ τιμωρία τοῦ Θεοῦ σ' αὐτοὺς, πὺ πράττουν τέτοια ἔργα, εἶναι πραγματικῇ. **3** Ἀλλ', ὦ ἄνθρωπε, πὺ δικάζεις αὐτοὺς, πὺ κάνουν τέτοια πράγματα, ἐνῶ τὰ κάνεις καὶ σύ! Νομίζεις αὐτό, ὅτι σὺ θὰ ξεφύγῃς ἀπὸ τὴν τιμωρία τοῦ Θεοῦ; **4** Ἡ καταφρονεῖς τὸν πλοῦτο τῆς ἀγαθότητός του καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας; Δὲν ξέρεις, ὅτι ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ θέλει νὰ σὲ ὀδηγήσῃ σὲ μετάνοια; **5** Ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῆς σκληρότητός σου καὶ ἀμετανόητης καρδιάς ἐπισωρεύεις γιὰ τὸν ἑαυτό σου ὀργὴν γιὰ τὴν ἡμέρα τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως καὶ τῆς δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, **6** ὁ ὅποιος θ' ἀποδώσῃ στὸν καθένα συμφώνως πρὸς τὰ ἔργα του. **7** Σ' ἐκείνους μὲν, πὺ μὲ ὑπομονὴν ἐργάζονται τὸ καλό, καὶ ζητοῦν δόξα καὶ τιμὴ καὶ μεγαλεῖο, θ' ἀποδώσῃ ζωὴ αἰώνια. **8** Σ' ἐκείνους δὲ, πὺ ἔχουν κακὴ καὶ ἀντιδραστικὴ διάθεσι, καὶ ἀπειθοῦν μὲν στὸ καλό, ὑπακούουν δὲ στὸ κακό, θ' ἀποδοθῇ θυμὸς καὶ ὀργή.

9 Θλιψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλληνοσ· 10 δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι· 11 οὐ γὰρ ἐστὶ προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ. 12 Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἤμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται. 13 Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. 14 Ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσι νόμος, 15 οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξύ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων 16 ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

17 Ἴδε σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, 18 καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, 19 πέποιθας τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, 20 παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μορφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. 21 Ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; Ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; 22 Ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; Ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδῶλα ἱεροσυλεῖς; 23 Ὁς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις; 24 Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς γέγραπται.

Οἱ Ἰουδαῖοι θὰ κριθοῦν μὲ τὸ νόμο καὶ οἱ ἐθνικοὶ μὲ τὴ συνείδησι

9 Θλιψις καὶ στενοχώρια σὲ κάθε ἀνθρωπίνῃ ὑπαρξί, ποὺ κάνει τὸ κακό, τὸν Ἰουδαῖο πρῶτα καὶ ὕστερα τὸν Ἑλληνα (τὸν εἰδωλολάτρη). 10 Ἀντιθέτως δόξα καὶ τιμὴ καὶ μεγαλεῖο σὲ κάθε ἀνθρωπο, ποὺ πράττει τὸ καλὸ, στὸν Ἰουδαῖο πρῶτα καὶ ὕστερα στὸν Ἑλληνα (τὸν εἰδωλολάτρη). 11 Διότι στὸ Θεὸ δὲν ὑπάρχει προσωποληψία. 12 Ὅσοι δὲ ἀμάρτησαν χωρὶς νὰ ἔχουν τὸ νόμο (τὸ μωσαϊκὸ νόμο), χωρὶς τὸ νόμο ὡς κριτήριο καὶ θ' ἀπολεσθοῦν. Καὶ ὅσοι ἀμάρτησαν ἔχοντας τὸ νόμο, μὲ τὸ νόμο ὡς κριτήριο θὰ καταδικασθοῦν. 13 Διότι καλοὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου, ἀλλ' οἱ ἐφαρμοσταὶ τοῦ νόμου θὰ θεωρηθοῦν καλοί. 14 Ὅταν δὲ οἱ ἐθνικοί, ποὺ δὲν ἔχουν νόμο, κάνουν ἐκ φύσεως τὰ τοῦ νόμου, αὐτοί, ἂν καὶ δὲν ἔχουν νόμο, εἶναι οἱ ἴδιοι νόμος γιὰ τοὺς ἑαυτούς τους. 15 Αὐτοὶ δείχνουν, ὅτι τὸ ἔργο τοῦ νόμου εἶναι γραμμένο στὶς ψυχές τους, ἀφοῦ ἡ συνείδησί τους δίνει ἔντονη μαρτυρία (γιὰ τὸ καλὸ καὶ τὸ κακό), καὶ οἱ διανοίές τους στέκονται μεταξύ αὐτῶν κατήγοροι ἢ καὶ συνήγοροι στὶς μεταξύ τους σχέσεις 16 γιὰ τὴν ἡμέρα, ποὺ ὁ Θεός, συμφώνως μὲ τὸ εὐαγγέλιό μου, θὰ κρίνῃ τίς κρυφές σκέψεις καὶ πράξεις τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ ἀσυνεπὴς καὶ ἀνάξιος Ἰουδαῖος

17 Ἴδου σὺ φέρεις τὸ τιμημένο ὄνομα Ἰουδαῖος, καὶ ἐπαναπαύεσαι στὸ νόμο, καὶ καυχᾶσαι γιὰ τὴ σχέσι σου μὲ τὸ Θεό, 18 καὶ γνωρίζεις τὸ θέλημά του, καὶ καταλαβαίνεις τίς διαφορές (διακρίνεις τὸ καλὸ ἀπὸ τὸ κακό, καὶ τὸ ἀνώτερο ἀπὸ τὸ κατώτερο), διότι διδάσκεσαι ἀπὸ τὸ νόμο. 19 Καὶ ἔχεις τὴν πεποίθησι, ὅτι εἶσαι ὁδηγὸς τυφλῶν, φῶς ὅσων βρίσκονται στὸ σκότος, 20 παιδαγωγὸς ἀνοήτων, διδάσκαλος νηπίων, ποὺ ἔχεις ἀπὸ τὸ νόμο τὴν κατάρτισι στὴ γνῶσι καὶ στὴν ἀλήθεια. 21 Ἀλλὰ σὺ, ποὺ διδάσκεις τὸν ἄλλο, τὸν ἑαυτό σου δὲν διδάσκεις; Σὺ, ποὺ κηρύττεται νὰ μὴ κλέβουν, κλέβεις; 22 Σὺ, ποὺ λέγεις νὰ μὴ μοιχεύουν, μοιχεύεις; Σὺ, ποὺ σιχαίνεσαι καὶ ἀποστρέφεις τὰ εἰδῶλα, κλέβεις τοὺς εἰδωλολατρικὸς ναοὺς; 23 Σὺ, ποὺ καυχᾶσαι γιὰ τὸ νόμο, μὲ τὴν παράβασι τοῦ νόμου προσβάλλεις τὸ Θεό; 24 Διότι ἐξ αἰτίας σας τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ διασύρεται μεταξύ τῶν ἐθνικῶν, ὅπως εἶναι γραμμένο.

25 Περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσσης· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖ, ἡ περιτομὴ σου ἀκροβυστία γέγονεν. 26 Ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσει, οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; 27 Καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. 28 Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομὴ, 29 ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν Πνεύματι, οὐ γράμματι, οὐ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; 2 Πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. 3 Τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες; Μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσῃ; 4 Μὴ γένοιτο! Γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθὼς γέγραπται· Ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. 5 Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι, τί ἐροῦμεν; Μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; Κατὰ ἄνθρωπον λέγω. 6 Μὴ γένοιτο! Ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; 7 Εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κάγω ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; 8 Καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθὼς φασί τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ; Ὡν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστι.

25 Ἡ περιτομὴ βεβαίως ὠφελεῖ, ἐὰν ἐφαρμόζῃς τὸ νόμο. Ἐὰν ὅμως εἶσαι παραβάτης τοῦ νόμου, ἡ περιτομὴ σου ἔγινε ἀπεριτομησία. 26 Ἐὰν δὲ ὁ ἀπερίτμητος τηρῇ τις ἐντολὰς τοῦ νόμου, ἡ ἀπεριτομησία του δὲν θὰ θεωρηθῇ ὡς περιτομὴ; 27 Καὶ ὁ ἐκ φύσεως ἀπερίτμητος, ποῦ ἐκτελεῖ τὸ νόμο, θὰ καταδικάσῃ ἐσένα, ποῦ ἔχεις τὸ γραπτὸ νόμο καὶ τὴν περιτομὴ, ἀλλ' εἶσαι παραβάτης τοῦ νόμου. 28 Διότι ἀληθινὸς Ἰουδαῖος δὲν εἶναι αὐτός, ὁ ὁποῖος φαίνεται. Οὔτε ἀληθινὴ περιτομὴ εἶναι αὐτή, ἡ ὁποία φαίνεται στὴ σάρκα. 29 Ἀλλ' ἀληθινὸς Ἰουδαῖος εἶναι αὐτός, ὁ ὁποῖος δὲν φαίνεται (ὁ ἐσωτερικὸς δηλαδὴ ἄνθρωπος ὁ ἀφωσιωμένος στὸ Θεό). Καὶ πραγματικὴ περιτομὴ εἶναι ἡ περιτομὴ τῆς καρδιάς, ποῦ γίνεται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα, ὄχι ἀπὸ τὸ γράμμα τοῦ νόμου. Τοῦ ἀληθινοῦ αὐτοῦ Ἰουδαίου ὁ ἔπαινος δὲν προέρχεται ἀπὸ ἀνθρώπους, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Θεό.

Τὸ πλεονέκτημα τῶν Ἰουδαίων. Ἡ ἀξιοπιστία τοῦ Θεοῦ

3 Ποιὸ εἶναι τότε τὸ πλεονέκτημα τοῦ Ἰουδαίου; Ἡ ποιὰ εἶναι ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς¹; 2 Πολὺ τὸ κέρδος ἀπὸ κάθε ἄποψι. Πρῶτα δέ, διότι στοὺς Ἰουδαίους ἐμπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. 3 Τί καὶ ἂν μερικοὶ δὲν ἔμειναν πιστοὶ; Μήπως ἡ ἀπιστία τους θὰ καταργήσῃ τὴν πιστότητα τοῦ Θεοῦ; 4 Μὴ γένοιτο νὰ σκεφθῇ κανεὶς τέτοιο πρᾶγμα! Ἄς ἀναγνωρίζεται δὲ ὁ Θεὸς ἀξιόπιστος, κάθε δὲ ἄνθρωπος ψεύτης, ὅπως εἶναι γραμμένο: Ἐτσι θὰ δικαιωθῆς στὰ λόγια σου, καὶ θὰ νικήσῃς, ὅταν σ' ἐπικρίνουν. 5 Ἀφοῦ δὲ τὸ ἰδικό μας ψεῦδος ἀναδεικνύει τὴ δικαίωσι τοῦ Θεοῦ (ὡς ἀξιόπιστου), τί θὰ εἰποῦμε; Μήπως εἶναι ἄδικος ὁ Θεός, ποῦ τιμωρεῖ; Ἀνθρωπίνως ὁμιλῶ. 6 Μὴ γένοιτο νὰ σκεφθῇ κανεὶς τέτοιο πρᾶγμα! Διότι πῶς τότε θὰ κρίνῃ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; 7 Ἐπίσης, ἀφοῦ ἡ ἀξιοπιστία τοῦ Θεοῦ λόγῳ τοῦ ἰδικοῦ μου ψεύδους ἔλαμψε περισσότερο γιὰ τὴ δόξα του, γιατί πλέον ἐγὼ καταδικάζομαι ὡς ἁμαρτωλός; 8 Μήπως, λοιπόν, πρέπει νὰ κάνωμε τὰ κακὰ γιὰ νὰ ἔλθουν τὰ καλὰ, ὅπως συκοφαντούμεθα, καὶ ὅπως μερικοὶ ἰσχυρίζονται, ὅτι λέγουμε ἐμεῖς; Αὐτοὶ δικαίως θὰ καταδικασθοῦν.

1. Ἡ, τῶν περιτιμημένων, τῶν Ἰσραηλιτῶν

9 Τί οὖν; Προεχόμεθα; Οὐ πάντως. Προητιασάμεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι, 10 καθὼς γέγραπται ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιος οὐδέ εἷς, 11 οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν Θεόν. 12 Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν. Οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. 13 Τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν· 14 ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει· 15 ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα, 16 σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, 17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. 18 Οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 19 Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῆ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ, 20 διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, 22 δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας· οὐ γὰρ ἐστὶ διαστολή. 23 Πάντες γὰρ ἠμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, 24 δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

25 ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἰλαστήριον διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν ἄρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων 26 ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ.

Οἱ πάντες ἁμαρτωλοὶ καὶ ὑπόδικοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ

9 Τί λοιπόν; Ὑπερέχουμε (ἠθικῶς ἐμεῖς οἱ Ἰουδαῖοι); Ὁχι βεβαίως. Ἦδη δὲ κατηγορήσαμε καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Ἑλληνας (τοὺς εἰδωλολάτρεις), ὅτι ὅλοι εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, 10 ὅπως εἶναι γραμμένο: Δὲν ὑπάρχει καλὸς οὔτε ἕνας. 11 Δὲν ὑπάρχει κανεὶς μὲ σύνεσι. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς, ποὺ ν' ἀναζητῆ τὸ Θεό. 12 Ὅλοι ἐξετράπησαν καὶ ἐξαχρειώθηκαν. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς, ποὺ νὰ κάνῃ τὸ καλό, δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνας. 13 Ὁ λάρυγγας τοὺς εἶναι τάφος ἀνοικτός. Μὲ τίς γλώσσες τοὺς ἔλεγαν λόγια δόλια. Δηλητήριο ἀπὸ τὰ φαρμακερὰ φίδια ἀσπίδες εἶναι κάτω ἀπὸ τὰ χεῖλη τοὺς. 14 Τὸ στόμα τοὺς εἶναι γεμᾶτο κατάρρα καὶ φαρμάκι. 15 Τὰ πόδια τοὺς τρέχουν γρήγορα γιὰ νὰ κάνουν φόνο. 16 Σύντριμματα καὶ δυστυχία εἶναι στοὺς δρόμους τοὺς. 17 Καὶ τὸ δρόμο τοῦ καλοῦ δὲν γνώρισαν. 18 Φόβος Θεοῦ δὲν ὑπάρχει σ' αὐτούς. 19 Γνωρίζουμε δέ, ὅτι, ὅσα λέγει ὁ νόμος (ἡ Παλαιὰ Διαθήκη), τὰ λέγει γι' αὐτούς, ποὺ ὑπόκεινται στὸ νόμο (τοὺς Ἰουδαίους), ὥστε κάθε στόμα νὰ κλεισθῆ, καὶ ὅλος ὁ κόσμος νὰ καταστῆ ὑπόδικος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 20 Διότι ἀπὸ τὰ ἔργα, ποὺ ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, δὲν θὰ κριθῆ δίκαιος ἐνώπιόν του κανεὶς ἄνθρωπος (ἀφοῦ ὅλοι παραβαίνουν τὸ νόμο), ἀλλὰ μὲ τὸ νόμο ἀποκτᾶται συνείδησι τῆς ἁμαρτίας.

Ὁ Θεὸς δικαιώνει ὅλους ἀδιακρίτως μὲ τὴν πίστι στὸ Χριστό

21 Τώρα ὅμως ἔχει φανερωθῆ δικαίωσι, ποὺ παρέχει ὁ Θεὸς ἀνεξαρτήτως τοῦ νόμου, καὶ μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸ νόμο καὶ τοὺς προφῆτες. 22 Αὐτὴ δὲ ἡ δικαίωσι ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ παρέχεται διὰ τῆς πίστεως στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Καὶ προορίζεται γιὰ ὅλους, ἀλλὰ παρέχεται σὲ ὅλους ὅσοι πιστεύουν (Ἰουδαίους καὶ ἐθνικούς). Δὲν γίνεται δηλαδὴ διάκρισι. 23 Διότι ὅλοι ἠμαρτήσαν καὶ στεροῦνται τῆς δόξης, ποὺ δίνει ὁ Θεός. 24 Καὶ δικαιώνονται δωρεὰν λόγῳ τῆς εὐσπλαχνίας του μὲ τὴν ἀπολύτρωσι (ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν), ποὺ ἐνήργησε ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Ὁ Χριστὸς θυσιάσθηκε γιὰ νὰ εἶναι ὁ Θεὸς δίκαιος καὶ νὰ δικαιῶνῃ

25 Αὐτὸν ὁ Θεὸς προώρισε νὰ γίνῃ μὲ τὸ αἷμα του μέσον ἐξιλασμοῦ κατόπιν πίστεως. Ἐκανε τοῦτο (γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας δηλαδὴ θυσίασε τὸν Υἱό του) γιὰ ν' ἀποδειχθῆ ἡ δικαιοσύνη του (ποὺ ἦταν δυνατὸ νὰ ἀμφισβητηθῆ), ἐπειδὴ ἔμειναν ἀτιμώρητα τὰ ἁμαρτήματα τοῦ παρελθόντος 26 λόγῳ τῆς ἀνοχῆς τοῦ Θεοῦ. Ἐκανε τοῦτο γιὰ ν' ἀποδειχθῆ ἡ δικαιοσύνη του στὸν παρόντα καιρό, ὥστε νὰ εἶναι δίκαιος, ἀλλὰ καὶ νὰ δικαιῶνῃ ἐκεῖνον, ποὺ πιστεύει στὸν Ἰησοῦ.

27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; Ἐξεκλείσθη. Διὰ ποίου νόμου; Τῶν ἔργων; Οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως.

28 Λογίζομεθα οὖν πίστει δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. 29 Ἡ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; Οὐχί δὲ καὶ ἐθνῶν; Ναὶ καὶ ἐθνῶν, 30 ἐπεὶ περ εἷς ὁ Θεὸς ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. 31 Νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ γένοιτο! Ἄλλὰ νόμον ἰστῶμεν.

4 Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρηκέναι κατὰ σάρκα; **2** Εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν Θεόν. **3** Τί γὰρ ἡ Γραφή λέγει; **Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.** **4** Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· **5** τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, **6** καθάπερ καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων· **7 Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι· 8 μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογισθῆται Κύριος ἀμαρτίαν.**

Ἡ δικαίωσις διὰ τῆς πίστεως ἀποκλείει τὴν καύχησι

27 Ποῦ λοιπὸν ἡ καύχησις; Ἀποκλείσθηκε. Μὲ ποιό τρόπο; Μὲ τὸν τρόπο τῶν ἔργων; Ὅχι, ἀλλὰ μὲ τὸν τρόπο τῆς πίστεως (Ἐὰν κάναμε δηλαδὴ τὰ ἔργα, δὲν θ' ἀποκλειόταν ἡ καύχησις. Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν κάναμε τὰ ἔργα καὶ δικαιωνόμεθα μὲ τὴν πίστι, ἡ πίστι ἀποκλείει τὴν καύχησις. Διότι μὲ τὴν πίστι ἐξαρτώμεθα γιὰ τὴ σωτηρία μας ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ, ὄχι ἀπὸ δικὰ μας ἔργα).

Συμπέρασμα

28 Καταλήγουμε λοιπὸν στὸ βέβαιο συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δικαιώνεται μὲ τὴν πίστι, ὄχι μὲ τὰ ἔργα τοῦ νόμου. 29 Ἡ μήπως ὁ Θεὸς εἶναι μόνον τῶν Ἰουδαίων; Δὲν εἶναι ἐπίσης καὶ τῶν ἐθνικῶν; Ναί, εἶναι καὶ τῶν ἐθνικῶν. 30 Ἀφοῦ ἕνας εἶναι ὁ Θεός. Καὶ αὐτὸς θὰ δικαιώσῃ τόσο τοὺς περιτμημένους (τοὺς Ἰουδαίους) ἀπὸ τὴν πίστι, ὅσο καὶ τοὺς ἀπεριτμήτους (τοὺς ἐθνικοὺς) διὰ τῆς πίστεως. 31 Ἐξ αἰτίας τῆς πίστεως καταργοῦμε λοιπὸν τὸ νόμο; Μὴ γένοιτο! Ἄλλ' ἀναγνωρίζουμε τὴν ἰσχὺ (τὸ κῦρος) τοῦ νόμου.

Ὁ Ἀβραάμ δικαιώθηκε ἀπὸ τὴν πίστι

4 Τί θὰ εἰποῦμε τότε, ὅτι ἐπέτυχε ἀνθρωπίνως ὁ πατέρας μας ὁ Ἀβραάμ; **2** Λοιπὸν, ἂν ὁ Ἀβραάμ θεωρήθηκε δίκαιος ἀπὸ ἔργα, θὰ μπορούσε νὰ καυχηθῆ, ἀλλ' ὄχι ἀπέναντι στὸ Θεό (ἀλλ' ἀπέναντι σ' ἀνθρώπους). **3** Διότι τί λέγει ἡ Γραφή; Πίστευσε δὲ ὁ Ἀβραάμ στὸ Θεό, καὶ ἡ πίστι τοῦ λογαριάσθηκε γιὰ τὴ δικαίωσί του. **4** Στὸν ἐργαζόμενον δὲ ὁ μισθὸς δὲν λογαριάζεται ὡς χάρι, ἀλλ' ὡς ὀφειλή. **5** Ἐνῷ σ' ἐκεῖνον, ποὺ δὲν κάνει ἔργα, ἀλλὰ πιστεύει στὸ Θεό, ποὺ δικαιώνει ἀκόμη καὶ τὸν ἀσεβῆ, γιὰ τὴ δικαίωσί του λογαριάζεται ἡ πίστι του. **6** Ἔτσι καὶ ὁ Δαυὶδ μακαρίζει τὸν ἄνθρωπο, ποὺ ὁ Θεὸς τοῦ λογαριάζει δικαίωσι χωρὶς ἔργα: **7 Μακάριοι (εὐτυχεῖς) ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων συγχωρήθηκαν οἱ ἀνομίαι, καὶ τῶν ὁποίων σκεπάσθηκαν οἱ ἀμαρτίαι. 8 Μακάριος ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ὁ Κύριος δὲν θὰ τοῦ λογαριάσῃ ἀμαρτία.**

9 Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; Λέγομεν γὰρ ὅτι ἐλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. 10 Πῶς οὖν ἐλογίσθη; Ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ. 11 Καὶ σημεῖον ἔλαβε περιτομῆς σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην, 12 καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἴχνεσι τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. 14 Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήρηται ἡ ἐπαγγελία. 15 ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται· οὗ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις. 16 Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστι πατὴρ πάντων ἡμῶν, 17 καθὼς γέγραπται ὅτι **πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε**, κατέναντι οὗ ἐπίστευσε Θεοῦ τοῦ ζωοποιούντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα·

18 ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσε εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· **Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου!** 19 Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νεκρωμένον, ἑκατονταέτης που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν μήτρας Σάρρας. 20 Εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δούς δόξαν τῷ Θεῷ 21 καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγ-

Ὁ Ἀβραάμ πατέρας καὶ τῶν ἀπεριτμητῶν διὰ τῆς πίστεως

9 Ὁ μακαρισμὸς λοιπὸν αὐτὸς ἀναφέρεται στοὺς περιτμημένους (τοὺς Ἰουδαίους) ἢ καὶ στοὺς ἀπεριτμητοὺς (τοὺς ἐθνικοὺς); Λέγομεν βεβαίως, ὅτι στὸν Ἀβραάμ λογαριάσθηκε ἡ πίστις γιὰ δικαίωσι. 10 Ἀλλὰ πότε λογαριάσθηκε; Ὅταν ἦταν περιτμημένος, ἢ ὅταν ἦταν ἀπερίτμητος; Ὅχι ὅταν ἦταν περιτμημένος, ἀλλ' ὅταν ἦταν ἀπερίτμητος. 11 Καὶ ἔλαβε τὸ σημάδι τῆς περιτομῆς ὡς πιστοποιήσει τῆς δικαίωσεως ἀπὸ τὴν πίστι, τὴν ὁποία εἶχε λάβει, ὅταν ἦταν ἀπερίτμητος. Ἔτσι εἶναι πατέρας ὄλων, ὅσοι πιστεύουν, ἐνῶ εἶναι ἀπερίτμητοι (ἐθνικοί), γιὰ νὰ λογαριασθῇ καὶ σ' αὐτοὺς ἡ δικαίωσι. 12 Ἐπίσης εἶναι πατέρας τῶν περιτμημένων (τῶν Ἰουδαίων), οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν μόνον τὴν περιτομή, ἀλλὰ καὶ βαδίζουν στὰ ἴχνη τῆς πίστεως, πού εἶχε ὁ πατέρας μας ὁ Ἀβραάμ, ὅταν ἦταν ἀπερίτμητος.

Θεῖες ἐπαγγελίες, ἐκπλήρωσί τους καὶ πίστι

13 Ἡ ὑπόσχεσι στὸν Ἀβραάμ ἢ στοὺς ἀπογόνους του, ὅτι θὰ κληρονομήσῃ τὸν κόσμον, δὲν δόθηκε ἐξ αἰτίας τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῆς δικαίωσεως ἀπὸ τὴν πίστι. 14 Διότι, ἐὰν τὸ νὰ γίνουν κληρονόμοι ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ νόμο, τότε ἡ πίστι χάνει τὴν ἀξία της καὶ ἡ ὑπόσχεσι χάνει τὴν ἰσχύ της. 15 Διότι ὁ νόμος (ἐπειδὴ παραβαίνεται) φέρει ὀργή (τιμωρία). Ἀλλ' ὅπου δὲν ὑπάρχει νόμος, οὔτε παράβασις ὑπάρχει. 16 Γι' αὐτὸ ἡ κληρονομία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πίστι, γιὰ νὰ δίνεται δωρεάν, ὥστε ἡ ὑπόσχεσι νὰ πραγματοποιηθῇ σ' ὅλους τοὺς ἀπογόνους (τοῦ Ἀβραάμ), ὅχι μόνον ἐκείνους, πού ἔχουν τὸ νόμο, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους, πού ἔχουν τὴν πίστι τοῦ Ἀβραάμ, ὁ ὁποῖος εἶναι πατέρας ὄλων μας (καὶ Ἰουδαίων καὶ ἐθνικῶν), 17 – ὅπως εἶναι γραμμένο, **Σὲ κατέστησα πατέρα πολλῶν ἐθνῶν** –. Ἐγινε δὲ πατέρας ὄλων μας ἀπὸ τὸ Θεό, στὸν ὁποῖο πίστευσε, ὁ ὁποῖος ζωοποιεῖ τοὺς νεκροὺς, καὶ ὀνομάζει τὰ ἀνύπαρκτα ὡς ὑπαρκτά.

18 Αὐτὸς (ὁ Ἀβραάμ), καίτοι δὲν ὑπῆρχε ἐλπίς (λόγω γήρατος), με πεποιθήσι πίστευσε στὸ ὅτι θὰ γινόταν πατέρας πολλῶν ἐθνῶν συμφῶνως πρὸς τὸ λόγο, **Τόσο πολλοὶ θὰ εἶναι οἱ ἀπόγονοί σου!** 19 Καὶ ἐπειδὴ δὲν κλονίσθηκε στὴν πίστι, δὲν σκέφθηκε τὸ σῶμα του, πού ἦταν πλέον νεκρωμένο (ἀνίκανο γιὰ παιδοποιία), ἀφοῦ ἦταν περίπου ἑκατὸ ἐτῶν, οὔτε τὴ νέκρωσι τῆς μήτρας τῆς Σάρρας. 20 Ναί, στὴν ὑπόσχεσι τοῦ Θεοῦ δὲν ἔδειξε ἀμφιβολία ἀπὸ ἀπιστία, ἀλλὰ δυναμώθηκε ἀπὸ πίστι, διότι ἀναγνώρισε τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ, 21 καὶ πίστευσε με πλήρη πεποίθησι, ὅτι αὐτό, πού ὑποσχέθηκε (ὁ Θεός), ἔχει τὴ δύναμι καὶ

γελται δυνατός ἐστι καὶ ποιῆσαι. **22** Διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. **23** Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, **24** ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, **25** ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **2** δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἐστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. **3** Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, **5** ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν.

6 Ἐτι γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανε. **7** Μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται. Ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. **8** Συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. **9** Πολλῶ οὖν μᾶλλον δικαιοθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. **10** Εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. **11** Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

νὰ τὸ κάνη. **22** Γι' αὐτὸ καὶ τοῦ λογαριάσθηκε (ἡ πίστι) γιὰ δικαίωσι. **23** Δὲν ἐγράφη δὲ μόνο γι' αὐτόν, ὅτι τοῦ λογαριάσθηκε, **24** ἀλλὰ καὶ γιὰ μᾶς, στοὺς ὁποίους πρόκειται νὰ λογαριασθῆ, οἱ ὅποιοι πιστεύουμε σ' ἐκεῖνον, ποὺ ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦ τὸν Κύριό μας ἐκ νεκρῶν. **25** Αὐτὸς θυσιάσθηκε γιὰ τὰ παραπτώματά μας, καὶ ἀναστήθηκε γιὰ τὴ δικαίωσί μας.

Συμφιλίωσι μὲ τὸ Θεὸ καὶ χαρὰ

5 Ἀφοῦ λοιπὸν δικαιωθήκαμε ἀπὸ τὴν πίστι, ἔχομε εἰρήνη μὲ τὸ Θεὸ διὰ μέσου τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. **2** Αὐτὸς καὶ μᾶς ἔφερε διὰ τῆς πίστεως στὴν κατάστασι αὐτῆς τῆς χάριτος, στὴν ὁποία στεκόμεθα. Καὶ χαίρουμε γιὰ τὴν ἐλπίδα ν' ἀπολαύσωμε τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. **3** Ὅχι δὲ μόνον αὐτό, ἀλλὰ χαίρουμε καὶ γιὰ τὶς θλίψεις, διότι γνωρίζουμε, ὅτι ἡ θλίψις ἀσκεῖ σὲ ὑπομονή, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ σφυρηλατεῖ χαρακτῆρα, ὁ δὲ χαρακτῆρ εἶναι τὸ ἔδαφος γιὰ ἐλπίδα. **5** Ἡ δὲ ἐλπίς (δὲν διαφεύδεται καὶ) δὲν ντροπιάζει, ἀφοῦ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ χύθηκε πλουσίως στὶς καρδιές μας μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ποὺ μᾶς δόθηκε.

«Πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ»

6 Μάλιστα, ἐνῶ ἐμεῖς ἤμασταν ἀκόμη στὴν κατάστασι τῆς ἀμαρτίας, ὁ Χριστὸς στὸν κατάλληλο καιρὸ πέθανε γιὰ μᾶς τοὺς ἀσεβεῖς. **7** Μὲ πολλὴ βεβαίως δυσκολία θὰ πεθάνη κανεὶς γιὰ κάποιον καλὸ. Ναί, γιὰ τὸν καλὸ ἴσως καὶ θ' ἀποφασίση κάποιος νὰ πεθάνη. **8** Ἀλλ' ὁ Θεὸς δεικνύει περιτράνωσ τὴν ἀγάπη του πρὸς ἐμᾶς, διότι, ἐνῶ ἀκόμη ἤμασταν στὴν κατάστασι τῆς ἀμαρτίας, ὁ Χριστὸς πέθανε γιὰ μᾶς. **9** Πολὺ δὲ εὐκολώτερα τώρα, ἀφοῦ δικαιωθήκαμε μὲ τὸ αἷμα του, θὰ σωθοῦμε δι' αὐτοῦ ἀπὸ τὴν (μέλλουσα) ὀργή. **10** Ἀφοῦ ἐπίσης, ἐνῶ ἤμασταν ἐχθροί, συμφιλιωθήκαμε μὲ τὸ Θεὸ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ του, πολὺ εὐκολώτερα συμφιλιωμένοι θὰ σωθοῦμε κατὰ τὴ ζωὴ του (Ἀφοῦ δηλαδὴ σωθήκαμε τότε, ὅταν ἡ σωτηρία ἦταν δύσκολη, διότι ὡς ἀμαρτωλοὶ καὶ ἀσεβεῖς ἤμασταν ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ σωτηρία μας στοίχισε τὸ θάνατο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, πολὺ εὐκολώτερα θὰ σωθοῦμε τώρα, διότι τώρα εἴμαστε συμφιλιωμένοι μὲ τὸ Θεὸ καὶ ὁ Χριστὸς βρίσκεται σὲ κατάστασι ζωῆς, ἡ σωτηρία μας δὲν στοιχίζει πλέον θάνατο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ). **11** Ὅχι δὲ μόνο θὰ σωθοῦμε, ἀλλὰ καὶ θὰ δοξασθοῦμε ἀπὸ τὸ Θεὸ διὰ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου τώρα ἐπιτύχαμε τὴ συμφιλίωσι.

Διὰ τοῦ Ἀδάμ θάνατος, διὰ τοῦ Χριστοῦ ζωή
«Οὐ̅ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερπερίσσευσεν ἡ χάρις»

12 Διὰ τοῦτο ὡσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον.

13 Ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου· 14 ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωυσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος.

15 Ἄλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσε. 16 Καὶ οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα.

17 Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἑνός, πολλῶ μᾶλλον οἱ τὴν περισσεῖαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἑνός Ἰησοῦ Χριστοῦ. 18 Ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτω καὶ δι' ἑνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς. 19 Ὡσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνός δικαιοὶ κατασταθήσονται οἱ πολλοί. 20 Νόμος δὲ παρεισῆλθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα. Οὐ̅ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερπερίσσευσεν ἡ χάρις, 21 ἵνα ὡσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

12 Ὅπως δὲ ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθε στὴν ἀνθρωπότητα στὸ πρόσωπο ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ ἐξ αἰτίας τῆς εἰσῆλθεν ἐπίσης ὁ θάνατος, ἔτσι ὁ θάνατος (μετὰ τὴν εἴσοδό του προχωρώντας) πέρασε καὶ σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀφοῦ ὅλοι ἁμάρτησαν (Ὅπως ἀρχικῶς ὁ ἕνας ἁμάρτησε καὶ θανατώθηκε, ἔτσι κατόπιν καὶ ὅλοι θανατώθηκαν, διότι ὅλοι ἁμάρτησαν). 13 Ἡ ἁμαρτία βεβαίως ὑπῆρχε στὸν κόσμο μέχρι νὰ δοθῇ ὁ νόμος, ἀλλ' ἡ ἁμαρτία δὲν λογαριάζεται, ὅταν δὲν ὑπάρχη νόμος. 14 Ἐν τούτοις ὁ θάνατος βασιλεύσε ἀπὸ τὸν Ἀδάμ μέχρι τὸ Μωυσῆ καὶ σ' αὐτούς, πὺ δὲν ἁμάρτησαν μὲ τὴ μορφή τῆς παραβάσεως τοῦ Ἀδάμ, ὁ ὁποῖος ἦταν τύπος τοῦ μέλλοντος Ἀδάμ (τοῦ γενάρχου νέου κόσμου, τοῦ Χριστοῦ).

15 Ἄλλὰ δὲν ἔχει τόση βαρύτητα ἡ ἁμαρτία (τοῦ Ἀδάμ) ὅση ἡ χάρις (τοῦ Χριστοῦ). Διότι, ἐὰν ἐξ αἰτίας τῆς ἁμαρτίας τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου πέθαναν οἱ πολλοί, πολὺ περισσότερο ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ σὲ χάρι τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ πλημμύρισε τοὺς πολλοὺς. 16 Ἐπίσης, δὲν συμβαίνει μὲ τὴ (θεία) δωρεὰ, ὅπως μὲ τὸν ἕνα, πὺ ἁμάρτησε¹. Διότι ἡ μὲν ἀπόφασις ἦταν καταδικαστικὴ γιὰ ἕνα, ἐνῶ ἡ χαριστικὴ πρᾶξι εἶναι ἀθροωτικὴ γιὰ πολλὰ ἁμαρτήματα.

17 Ἄν δὲ ἐξ αἰτίας τοῦ ἁμαρτήματος τοῦ ἑνός ὁ θάνατος βασιλεύσε ἐξ αἰτίας τοῦ ἑνός, πολὺ περισσότερο ἐκεῖνοι, πὺ λαμβάνουν τὸν ἄφθονο πλοῦτο τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης, θὰ βασιλεύσουν μὲ ζωὴ ἐξ αἰτίας τοῦ ἑνός, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 18 Ἄρα δέ, ὅπως τὸ ἀποτέλεσμα ἑνός ἁμαρτήματος ἦταν καταδίκη γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἔτσι καὶ τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς ἀθροωτικῆς πράξεως εἶναι δικαίωσι, πὺ φέρνει ζωὴ, γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. 19 Διότι, ὅπως ἐξ αἰτίας τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνός ἀνθρώπου οἱ πολλοὶ ἔγιναν ἁμαρτωλοί, ἔτσι καὶ ἐξ αἰτίας τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνός οἱ πολλοὶ θὰ δικαιοθῶν. 20 Ὁ νόμος δὲ παρενεβλήθη προσωρινῶς, γιὰ νὰ πλεονάσῃ ἡ ἁμαρτία. Ἄλλ' ὅπου πλεόνασε ἡ ἁμαρτία, ὑπερπερίσσευσε ἡ χάρις, 21 ὥστε, ὅπως βασιλεύσε ἡ ἁμαρτία διὰ τοῦ θανάτου, ἔτσι καὶ ἡ χάρις νὰ βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης γιὰ ζωὴ αἰώνια διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας.

1. Ἡ, μὲ τὸ ἁμάρτημα τοῦ ἑνός

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ἐπιμενοῦμεν τῇ ἁμαρτία ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; **2** Μὴ γένοιτο! Οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτία, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; **3** Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; **4** Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡς περ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. **5** Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, **6** τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτία· **7** ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. **8** Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ, **9** εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. **10** Ὁ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἁμαρτία ἀπέθανεν ἐφάπαξ, ὃ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ Θεῷ. **11** οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτία, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

12 Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, **13** μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτία, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. **14** Ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.

15 Τί οὖν; Ἁμαρτήσομεν ὅτι οὐκ ἐσμεν ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο! **16** Οὐκ οἶδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δούλοι ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἥτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; **17** Χάρις δὲ τῷ Θεῷ ὅτι ἦτε δούλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδασκαλίας, **18** ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς

6 Τί θὰ εἰποῦμε τότε; Νὰ ἐπιμείνωμε στὴν ἁμαρτία, γιὰ νὰ πλεονάσῃ ἡ χάρις; **2** Μὴ γένοιτο! Ἀφοῦ πεθάνομε ὡς πρὸς τὴν ἁμαρτία, πῶς θὰ ζήσωμε πλέον σ' αὐτή; **3** Ἡ δὲν ξέρετε, ὅτι, ὅσοι βαπτισθήκαμε μετὰ πίστι στὸν Ἰησοῦ Χριστό, βαπτισθήκαμε στὸ θάνατό του; **4** Μὲ τὸ βάπτισμα δὲ στὸ θάνατό του συνταφήκαμε μαζί του, ὥστε, ὅπως ὁ Χριστὸς μετὰ τὴ δύναμι τοῦ Πατρὸς ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, ἔτσι καὶ ἡμεῖς νὰ ζήσωμε νέα ζωή. **5** Διότι, ἀφοῦ ἐνωθήκαμε μετὰ τὴ μορφή τοῦ θανάτου του, ἀσφαλῶς θὰ ἐνωθοῦμε καὶ μετὰ τὴ μορφή τῆς ἀναστάσεώς του. **6** Ἀρκεῖ νὰ ἔχωμε συνειδητοποιήσει τοῦτο, ὅτι ὁ παλαιὸς μας ἄνθρωπος (ὁ παλαιὸς ἐαυτὸς μας) σταυρώθηκε μαζί του, γιὰ νὰ νεκρωθῇ τὸ ἁμαρτωλὸ σῶμα, γιὰ νὰ μὴν εἴμαστε πλέον δούλοι στὴν ἁμαρτία. **7** Διότι ἐκεῖνος, ποὺ πέθανε, ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. **8** Ἀφοῦ δὲ πεθάνομε μαζί μετὰ τὸ Χριστό, πιστεύομε, ὅτι καὶ θὰ ζήσωμε μαζί του. **9** Διότι γνωρίζομε, ὅτι ὁ Χριστὸς μετὰ τὴν ἀνάστασί του ἐκ νεκρῶν δὲν πεθαίνει πλέον, ὁ θάνατος δὲν ἔχει πλέον ἐξουσία ἐπάνω του. **10** Τὸ θάνατο δὲ, τὸν ὅποιο ὑπέστη, ὑπέστη μιὰ φορὰ γιὰ πάντα ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἁμαρτία, τὴ δὲ ζωή, τὴν ὅποια τώρα ζῆ, ζῆ ἐν σχέσει πρὸς τὸ Θεό. **11** Ἔτσι καὶ σεῖς νὰ θεωρῆτε τοὺς ἑαυτοὺς σας, ὅτι εἶσθε νεκροὶ μὲν γιὰ τὴν ἁμαρτία, ζωντανοὶ δὲ γιὰ τὸ Θεό μετὰ τὴν ἐνωσί σας μετὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό τὸν Κύριό μας.

12 Νὰ μὴ βασιλεύῃ λοιπὸν ἡ ἁμαρτία στὸ νεκρὸ σας σῶμα, ὥστε νὰ ὑπακούετε σ' αὐτὴ ὡς πρὸς τίς (ἁμαρτωλῆς) ἐπιθυμίες του. **13** Καὶ νὰ μὴ προσφέρετε τὰ μέλη σας στὴν ἁμαρτία ὡς ὄπλα γιὰ τὸ κακό. Ἀλλὰ νὰ προσφέρετε τοὺς ἑαυτοὺς σας στὸ Θεό ὡς ἀναστημένους ἐκ νεκρῶν καὶ ζωντανούς, καὶ τὰ μέλη σας στὸ Θεό ὡς ὄπλα γιὰ τὸ καλό. **14** Ἡ ἁμαρτία τότε δὲν θὰ ἔχη ἐξουσία ἐπάνω σας. Διότι δὲν εἶσθε ἄλλωστε κάτω ἀπὸ τὸ νόμο, ἀλλ' ἀπὸ τὴ χάρι.

Ἐλευθερία ἢ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ ὑποταγὴ στὸ Θεό

15 Τί λοιπόν; Ν' ἁμαρτήσωμε, διότι δὲν εἴμεθα κάτω ἀπὸ τὸ νόμο, ἀλλὰ κάτω ἀπὸ τὴ χάρι; Μὴ γένοιτο! **16** Δὲν ξέρετε, ὅτι σὲ ὅ,τι προσφέρετε τοὺς ἑαυτοὺς σας ὡς δούλους γιὰ νὰ ὑπακούετε, γίνεσθε δούλοι αὐτοῦ, στὸ ὅποιο ὑπακούετε, ἢ δηλαδὴ τῆς ἁμαρτίας γιὰ θάνατο, ἢ τῆς Πίστεως γιὰ δικαίωσι; **17** Εὐχαριστία δὲ ὀφείλεται στὸ Θεό, διότι ἦσασθε δούλοι τῆς ἁμαρτίας, ἀλλὰ πιστεύσατε μετὰ τὴν καρδιά σας στὸν κανόνα τῆς (χριστιανικῆς) διδασκαλίας, στὸν ὅποιο ὑποταχθήκατε. **18** Ἔτσι ἐλευθερωθήκατε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ γίνατε δούλοι στὸ κα-

ἀμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. **19** Ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. Ὡσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτω νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν.

20 Ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἀμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. **21** Τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; Τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. **22** Νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. **23** Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

7 Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, – γινώσκουσι γὰρ νόμον λαλῶ –, ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ; **2** Ἡ γὰρ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. **3** Ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίζει ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ.

4 Ὡστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ. **5** Ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἀμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ. **6** νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι Πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος.

λό. **19** Ἀνθρωπίνως ὁμιλῶ χρησιμοποιοῦντας τὴν εἰκόνα τῆς δουλείας λόγῳ τῆς φυσικῆς ἀδυναμίας σας νὰ καταλάβετε ἀλλιῶς (Στὴν πραγματικότητα ἡ ὑποταγὴ στὸ καλὸ δὲν εἶναι δουλεία, ἀλλὰ ἐλευθερία ἀπὸ τὰ πάθη). Ὅπως δὲ ὑποδουλώσατε τὰ μέλη σας στὴν ἀκαθαρσία καὶ τὴν ἀνομία γιὰ νὰ κάνετε τὴν ἀνομία, ἔτσι τώρα ὑποδουλώσετε τὰ μέλη σας στὸ καλὸ γιὰ ν' ἁγιάζεσθε.

«Τὰ ὀψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος, τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος»

20 Ὅταν βεβαίως ἦσασθε δοῦλοι τῆς ἀμαρτίας, ἦσασθε ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ καλοῦ. **21** Ἀλλὰ ποιὸ κέρδος εἶχατε τότε ἀπὸ τὰ ἔργα, γιὰ τὰ ὁποῖα τώρα ντρέπεσθε; Διότι τὸ τέλος ἐκείνων εἶναι θάνατος. **22** Ἀλλὰ τώρα, πού ἐλευθερωθήκατε ἀπὸ τὴν ἀμαρτία καὶ ὑποδουλώθηκατε στὸ Θεό, ἔχετε τὸ κέρδος σας σὲ ἁγιασμό, καὶ τὸ τέλος ζωὴ αἰώνια. **23** Ναί, ὁ μισθὸς τῆς ἀμαρτίας εἶναι θάνατος, ἐνῶ τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ εἶναι ζωὴ αἰώνια διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας.

Ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸ νόμο

7 Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί – ὁμιλῶ βεβαίως σ' ἀνθρώπους πού γνωρίζουν τὸ νόμο –, ὅτι ὁ νόμος ἔχει ἐξουσία πάνω στὸν ἄνθρωπο ὅσο αὐτὸς ζῆ; **2** Παραδείγματος χάριν ἡ παντρεμένη γυναῖκα εἶναι δεμένη ἀπὸ τὸ νόμο μὲ τὸν ἄνδρα της ὅσο αὐτὸς ζῆ. Ἐὰν δὲ πεθάνῃ ὁ ἄνδρας, εἶναι ἐλεύθερη ἀπὸ τὸ νόμο, πού τὴ δέσμευε μὲ τὸν ἄνδρα. **3** Ἄρα δέ, ὅσο ζῆ ὁ ἄνδρας, θὰ γίνῃ μοιχαλὶς, ἐὰν συνδεθῇ μὲ ἄλλον ἄνδρα. Ἐὰν ὅμως πεθάνῃ ὁ ἄνδρας, εἶναι ἐλεύθερη ἀπὸ τὸ νόμο, ὥστε νὰ μὴν εἶναι μοιχαλὶς, ἐὰν παντρευτῇ ἄλλον ἄνδρα.

4 Καὶ σεῖς δέ, ἀδελφοί μου, πεθάνατε ὡς πρὸς τὸ νόμο διὰ τοῦ νεκρωθέντος) σώματος τοῦ Χριστοῦ (καὶ ἔτσι εἴσθε ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸ νόμο), γιὰ νὰ συνδεθῆτε μὲ ἄλλον, τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, γιὰ νὰ φέρωμε καρπὸ γιὰ τὸ Θεό. **5** Διότι, ὅταν ζούσαμε σαρκικὴ ζωὴ, τὰ ἀμαρτωλὰ πάθη μας, τὰ ὁποῖα διαλαμβάνονται στὸ νόμο (καὶ ἐξ αἰτίας τῶν ἀπογορεύσεων τοῦ νόμου διεγείρονται), ὄρουσαν στὰ μέλη μας γιὰ νὰ καρποφορήσουν γιὰ τὸ θάνατο. **6** Ἀλλὰ τώρα ἐλευθερωθήκαμε ἀπὸ τὸ νόμο, ἀφοῦ πεθάναμε ὡς πρὸς αὐτόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖο κατεξουσιαζόμεσταν, ὥστε (τώρα) νὰ ὑπηρετοῦμε σὲ νέα κατάστασι, ὅπου κυριαρχεῖ τὸ Πνεῦμα, καὶ ὄχι σὲ παλαιὰ κατάστασι, ὅπου κυριαρχοῦσε ὁ γραπτὸς νόμος.

Σχέσι νόμου, ἀμαρτίας, ἐπιθυμίας καὶ θανάτου

7 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὁ νόμος ἀμαρτία; Μὴ γένοιτο! Ἄλλὰ τὴν ἀμαρτίαν οὐκ ἔγνων εἰ μὴ διὰ νόμου. Τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ἤδειν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν, **Οὐκ ἐπιθυμήσεις.** 8 Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἀμαρτία νεκρά. 9 Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἀμαρτία ἀνέζησεν, 10 ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολή ἡ εἰς ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον· 11 ἡ γὰρ ἀμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέ με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. 12 Ὡστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολή ἀγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή.

13 Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ γέγονε θάνατος; Μὴ γένοιτο! Ἄλλὰ ἡ ἀμαρτία, ἵνα φανῇ ἀμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. 14 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικὸς ἐστίν· ἐγὼ δὲ σαρκικός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν. 15 Ὁ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ. 16 Εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός.

17 Νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. 18 Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἐστίν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐχ εὕρισκω. 19 Οὐ γὰρ ὁ θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ' ὁ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω. 20 Εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία.

21 Εὕρισκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν, τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. 22 Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, 23 βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἀμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς

7 Τί θὰ εἰποῦμε τώρα; Ὁ νόμος εἶναι ἀμαρτία; Μὴ γένοιτο! Ἄλλὰ τῆς ἀμαρτίας δὲν ἔλαβα συνειδήσι, παρὰ διὰ τοῦ νόμου. Ἄλλ' ἀκόμη καὶ τὴν ἐπιθυμία δὲν θὰ γνωρίζω, ἐὰν ὁ νόμος δὲν ἔλεγε, **Νὰ μὴν ἐπιθυμήσης.** 8 Ἀπὸ τὴν ἐντολή δὲ ἡ ἀμαρτία ἔλαβε ἀφορμὴ καὶ ἔθεσε μέσα μου σ' ἐνέργεια κάθε ἐπιθυμία, ἐνῶ χωρὶς τὸ νόμο ἡ ἀμαρτία εἶναι νεκρή (ἀνενέργητη). 9 Ἐγὼ δὲ ἄλλοτε ζοῦσα χωρὶς νόμο. Ἄλλ' ὅταν ἦλθε ἡ ἐντολή, ἡ ἀμαρτία ζωντάνεψε 10 καὶ ἐγὼ πέθανα. Καὶ ἔτσι ἡ ἐντολή, ποὺ ἦταν γιὰ ζωὴ, αὕτη συνέβη νὰ μοῦ προξενήσῃ θάνατο. 11 Ναί, ἡ ἀμαρτία ἔλαβε ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν ἐντολή καὶ μ' ἐξαπάτησε, καὶ ἔτσι μὲ τὴν παράβασί της μὲ θανάτωσε. 12 Ὡστε ὁ νόμος εἶναι ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολή εἶναι ἀγία καὶ δικαία καὶ καλή.

Ὁ νόμος πνευματικὸς, ἀλλ' ἐγὼ σαρκικός

13 Ἄλλὰ τὸ καλὸ ἔγινε σὲ μένα θάνατος; Μὴ γένοιτο νὰ ὑποστηρίξῃ κανεὶς τέτοιο πρᾶγμα! Ἄλλὰ τὸ θάνατο προξενεῖ ἡ ἀμαρτία διὰ μέσου τοῦ καλοῦ (τοῦ νόμου, τῆς ἐντολῆς), γιὰ νὰ φανῇ ὡς ἀμαρτία, γιὰ ν' ἀποδειχθῇ ὑπερβολικὰ ἀμαρτωλὴ ἡ ἀμαρτία διὰ μέσου τῆς ἐντολῆς. 14 Γνωρίζουμε βεβαίως, ὅτι ὁ νόμος εἶναι πνευματικὸς. Ἄλλ' ἐγὼ εἶμαι σαρκικός, πουλημένος καὶ ὑποδουλωμένος στὴν ἀμαρτία. 15 Καὶ δὲν ξέρω τί κάνω. Διότι δὲν κάνω αὐτὸ ποὺ θέλω, ἀλλὰ αὐτὸ ποὺ μισῶ, αὐτὸ κάνω. 16 Καὶ ἀφοῦ κάνω αὐτὸ ποὺ δὲν θέλω, συμφωνῶ μὲ τὸ νόμο, ὅτι εἶναι καλός.

«Ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία»

17 Καὶ ἔτσι δὲν τὸ κάνω πλέον ἐγὼ (τὸ κακό), ἀλλ' ἡ ἀμαρτία, ποὺ κατοικεῖ σὲ μένα. 18 Γνωρίζω δέ, ὅτι δὲν κατοικεῖ καλὸ σὲ μένα, δηλαδὴ στὴ σάρκα μου. Τὸ νὰ θέλω βεβαίως τὸ καλὸ εἶναι πολὺ κοντὰ σὲ μένα, ἀλλὰ τὸ νὰ ἐκτελῶ τὸ καλὸ δὲν τὸ βρίσκω. 19 Ναί, δὲν κάνω τὸ καλὸ ποὺ θέλω, ἀλλὰ τὸ κακὸ ποὺ δὲν θέλω, αὐτὸ πράττω. 20 Καὶ ἀφοῦ κάνω αὐτὸ ποὺ δὲν θέλω ἐγὼ, δὲν τὸ κάνω πλέον ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἀμαρτία ποὺ κατοικεῖ σὲ μένα.

21 Διαπιστώνω λοιπόν, ὅτι σὲ μένα, ποὺ θέλω νὰ ἐκτελῶ τὸ νόμο, (ποὺ εἶναι) τὸ καλὸ, σὲ μένα εἶναι πρόχειρο καὶ εὐκόλο τὸ κακό. 22 Πολὺ μάλιστα εὐχαριστοῦμαι μέσα μου γιὰ τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ. 23 Ἄλλὰ βλέπω ἄλλο νόμο στὰ μέλη μου ν' ἀντιστρατεύεται στὸ νόμο τοῦ λογικοῦ μου, καὶ νὰ μὲ αἰχμαλωτίζῃ στὸ νόμο τῆς ἀμαρτίας, ποὺ κυριαρχεῖ στὰ μέλη μου. 24 Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! Ποιὸς θὰ μὲ σώσῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ σῶμα τοῦ θανάτου; 25 Εὐχαριστῶ τὸ Θεὸ (ποὺ μὲ σώζει) διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας. Ἄρα δὲ ἐγὼ αὐτὸς

μέλεσί μου. **24** Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! Τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; **25** Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἴσως οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῦ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

8 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μὴ κατὰ σὰρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ Πνεῦμα. **2** Ὁ γὰρ νόμος τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσε με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. **3** Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεός, τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας, κατέκρινε, τὴν ἁμαρτίαν, ἐν τῇ σαρκί, **4** ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σὰρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ Πνεῦμα. **5** Οἱ γὰρ κατὰ σὰρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ Πνεῦμα τὰ τοῦ Πνεύματος. **6** Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ Πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη· **7** διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς Θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται· οὐδὲ γὰρ δύναται· **8** οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται.

9 Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστε ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν Πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. Εἰ δὲ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. **10** Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. **11** Εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιήσκει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ Πνεῦμα ἐν ὑμῖν.

καθ' ἑαυτὸν (χωρὶς δηλαδὴ τῆ χάρι τοῦ Θεοῦ) μὲ τὸ νοῦ μὲν εἶμαι δοῦλος στὸ νόμο τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴ σὰρκα δὲ στὸ νόμο τῆς ἁμαρτίας.

Διὰ τοῦ Πνεύματος ζωῆ, εὐτυχία καὶ ἔνδοξη ἀνάστασι

8 Φυσικὰ τώρα οὐδεμία καταδίκη ὑπάρχει γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ δὲν ζοῦν κατὰ τὶς ἐπιθυμίες τῆς σάρκας, ἀλλὰ κατὰ τὶς ὑπαγορεύσεις τοῦ Πνεύματος. **2** Διότι ἐξ αἰτίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ νόμος τοῦ Πνεύματος, ποὺ δίνει ζωὴ, μ' ἔλευθέρωσε ἀπὸ τὸ νόμο τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. **3** Διότι τὴν ἀδυναμία τοῦ νόμου, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας (ὁ νόμος) μειονεκτοῦσε λόγω τῆς σάρκας, ὁ Θεός, ἀφοῦ ἔστειλε τὸν Υἱό του μὲ τὴ μορφή τῆς σάρκας, ὅπου κυριαρχεῖ ἡ ἁμαρτία, καὶ γιὰ τὴν ἁμαρτία, καταδίκασε αὐτὴ τὴν ἀδυναμία τοῦ νόμου, τὴν ἁμαρτία δηλαδὴ, μὲ τὴ θυσία τῆς σάρκας του. **4** Ἔτσι ἡ ἀπαίτησι τοῦ νόμου ἐκπληρώθηκε σ' ἐμᾶς, ποὺ δὲν ζοῦμε κατὰ τὶς ἐπιθυμίες τῆς σάρκας, ἀλλὰ κατὰ τὶς ὑπαγορεύσεις τοῦ Πνεύματος. **5** Διότι ἐκεῖνοι, ποὺ εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῆς σάρκας, θέλουν αὐτά, ποὺ θέλει ἡ σὰρκα, ἐνῶ ἐκεῖνοι, ποὺ εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία τοῦ Πνεύματος, θέλουν αὐτά, ποὺ θέλει τὸ Πνεῦμα. **6** Τὸ δὲ θέλημα τῆς σάρκας ὡς ἀποτέλεσμα ἔχει τὸ θάνατο, ἐνῶ τὸ θέλημα τοῦ Πνεύματος ὡς ἀποτέλεσμα ἔχει τὴ ζωὴ καὶ τὴν εὐτυχία. **7** Διότι τὸ θέλημα τῆς σάρκας εἶναι ἔχθρα πρὸς τὸ Θεό, ἐπειδὴ δὲν ὑποτάσσεται στὸ νόμο τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' οὔτε δύναται νὰ ὑποταχθῇ. **8** Γι' αὐτό, ὅσοι εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῆς σάρκας, δὲν δύνανται ν' ἀρέσουν στὸ Θεό.

9 Ἀλλὰ σεῖς δὲν εἴσθε κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῆς σάρκας, ἀλλὰ τοῦ Πνεύματος, ἀφοῦ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ μέσα σας. Ἐὰν δὲ κανεὶς δὲν ἔχη τὸ Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, αὐτὸς δὲν ἀνήκει σ' αὐτόν. **10** Ἀφοῦ δὲ ὁ Χριστὸς εἶναι μέσα σας, τὸ μὲν σῶμα εἶναι νεκρὸ γιὰ τὴν ἁμαρτία, τὸ δὲ πνεῦμα ζῆ γιὰ τὸ καλό. **11** Ἀφοῦ δὲ τὸ Πνεῦμα ἐκεῖνου (τοῦ Θεοῦ Πατρός), ὁ ὁποῖος ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦ ἐκ νεκρῶν, κατοικεῖ μέσα σας, τότε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀνέστησε τὸ Χριστὸ ἐκ νεκρῶν, θὰ δώσῃ ζωὴ καὶ στὰ δικὰ σας νεκρὰ σώματα ἐξ αἰτίας τοῦ Πνεύματός του, τὸ ὁποῖο κατοικεῖ μέσα σας.

Διὰ τοῦ Πνεύματος υἱοὶ Θεοῦ καὶ κληρονόμοι

12 ἼΑρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμὲν οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. **13** Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ Πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. **14** Ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ. **15** Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε Πνεῦμα υἰοθεσίας, ἐν ᾧ κρᾶζομεν Ἄββᾶ, ὁ Πατήρ! **16** Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ. **17** Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι, κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἶπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν.

18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. **19** Ἡ γὰρ ἀποκαρδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. **20** Τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἐπ' ἐλπίδι, **21** ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. **22** Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν. **23** Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος ἔχοντες, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. **24** Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὁ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἐλπίζει; **25** Εἰ δὲ ὁ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα.

12 Συνεπῶς δέ, ἀδελφοί, εἴμεθα ὀφειλέτες ὄχι στὴ σάρκα, γιὰ νὰ ζοῦμε κατὰ τὶς ἐπιθυμίες τῆς σάρκα. **13** Διότι, ἐὰν ζῆτε κατὰ τὶς ἐπιθυμίες τῆς σάρκα, θὰ πεθάνετε. Ἐὰν ὅμως μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Πνεύματος νεκρώνετε τὶς πράξεις τοῦ σώματος, θὰ ζήσετε. **14** Ὅσοι δὲ κυβερνῶνται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ εἶναι παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. **15** Δὲν λάβατε δὲ πνεῦμα δουλείας γιὰ νὰ ἔχετε πάλιν τὸ (δουλικὸ) αἶσθημα τοῦ φόβου, ἀλλὰ λάβατε Πνεῦμα υἰοθεσίας, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποῖου κρᾶζομε, «Ἄββᾶ, Πατέρα!». **16** Τὸ ἴδιο δηλαδὴ τὸ Πνεῦμα (μ' αὐτὴ τὴν κραυγὴ) δίνει ἔντονη μαρτυρία στὸ δικό μας πνεῦμα, ὅτι εἴμεθα τέκνα τοῦ Θεοῦ. **17** Ἀφοῦ δὲ εἴμεθα τέκνα, εἴμεθα καὶ κληρονόμοι. Κληρονόμοι μὲν τοῦ Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ τοῦ Χριστοῦ, ἐὰν βεβαίως πάσχωμε μαζί του, ὥστε καὶ νὰ δοξασθοῦμε μαζί του.

Ἡ δόξα τοῦ μελλοντικοῦ κόσμου

18 Σκέπτομαι δέ, ὅτι τὰ παθήματα τῆς παρουσίας ζωῆς δὲν εἶναι τίποτε μπροστὰ στὴ δόξα, ποῦ μέλλει νὰ φανερωθῇ γιὰ μᾶς. **19** Ἡ δὲ ἔντονη προσδοκία τῆς κτίσεως εἶναι, ὅτι περιμένει μὲ ἀγωνία τὴν ἔνδοξη φανέρωσι τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. **20** Διότι ἡ κτίσις ὑποτάχθηκε στὴ φθορά, ὄχι θεληματικά, ἀλλ' ἐξ αἰτίας ἐκείνου (τοῦ Θεοῦ), ὁ ὁποῖος τὴν ὑπέταξε μὲ τὴν ἐλπίδα, **21** ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις θὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴ δουλεία στὴ φθορά, γιὰ νὰ συμμετάσχη στὴν ἐλευθερία γιὰ τὴν ἀπόλαυσι τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. **22** Γνωρίζουμε δέ, ὅτι ὅλη ἡ κτίσις μέχρι τώρα στενάζει καὶ ὑποφέρει ἀπὸ σφοδροὺς πόνους τοκετοῦ. **23** Ὅχι δὲ μόνον ἡ κτίσις, ἀλλὰ καὶ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, καίτοι ἀπολαμβάνουμε τοὺς πρώτους καρποὺς τοῦ Πνεύματος ὡς ἀρραβῶνα τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, καὶ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι στενάζουμε στὰ βάθη μας, ἀναμένοντας μὲ ἀγωνία ὀριστικὴ καὶ ὀλοκληρωτικὴ υἰοθεσία, τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ σώματός μας ἀπὸ τὴ φθορά. **24** Διότι σωθήκαμε μὲ σωτηρία, ποῦ εἶναι ἀντικείμενο ἐλπίδος (Ὁ Χριστὸς ἐπέτυχε γιὰ μᾶς σωτηρία, ποῦ ἐλπίζουμε νὰ μᾶς δοθῇ ὀριστικῶς καὶ πλήρως στὸ μέλλον). Ἐλπίς δὲ γιὰ πρᾶγμα, ποῦ ἔγινε καὶ βλέπουμε, δὲν νοεῖται. Διότι αὐτό, ποῦ ἔγινε καὶ βλέπει κανεὶς, ποιὸς ὁ λόγος νὰ τὸ ἐλπίζῃ; **25** Ἀφοῦ δὲ ἐλπίζουμε σὲ πρᾶγμα, ποῦ δὲν βλέπουμε (πρᾶγμα μελλοντικὸ), τὸ περιμένουμε μὲ ἀγωνία καὶ ὑπομονή.

Τὸ Πνεῦμα διεγείρει σὲ προσευχὴ πρὸς τὸν Πατέρα

26 Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἶδαμεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ὑπερευχαίνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις· 27 ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδε τί τὸ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων.

28 Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν· 29 ὅτι οὖς προέγνω, καὶ προώρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνης τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς· 30 οὖς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε, καὶ οὖς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν, οὖς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε.

31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; Εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; 32 Ὅς γε τοῦ ἰδίου Υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται; 33 Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς ὁ δικαίων· 34 τίς ὁ κατακρίνων; Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθείς, ὃς καὶ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. 35 Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; 36 Καθὼς γέγραπται ὅτι **ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.** 37 Ἄλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. 38 Πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα 39 οὔτε ὑψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

26 Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα ἔρχεται ἄρωγὸ στὶς ἀδυναμίες μας. Διότι τὸ τί θὰ προσευχηθῶμε καθὼς πρέπει δὲν γνωρίζουμε. Ἀλλὰ τὸ ἴδιο τὸ Πνεῦμα προκαλεῖ θερμὴ προσευχὴ γιὰ μᾶς μὲ ἀνεκφράστους στεναγμούς. 27 Ὁ δὲ καρδιογνώστης γνωρίζει τί ζητεῖ τὸ Πνεῦμα, ὅτι δηλαδὴ προκαλεῖ προσευχὴ ὑπὲρ τῶν ἁγίων (πιστῶν) ὅπως θέλει ὁ Θεός.

«**Τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν**»

28 Εἴμεθα δὲ πεπεισμένοι, ὅτι σ' ἐκείνους, ποὺ ἀγαποῦν τὸ Θεό, ὅλα συντελοῦν στὸ καλὸ, σ' ἐκείνους δηλαδή, ποὺ εἶναι καλεσμένοι σύμφωνα μὲ προαιώνια ἀπόφασι. 29 Διότι ἐκείνους, τοὺς ὁποῖους προγνώρισε ὡς καλοπροαιρέτους καὶ ἀξίους νὰ εἶναι ἰδιόκοι του, ἐκείνους καὶ προώρισε γιὰ ν' ἀποκτήσουν μορφὴ σὰν τῆ μορφῆ τοῦ Υἱοῦ του, γιὰ νὰ εἶναι αὐτὸς πρωτότοκος μεταξὺ πολλῶν ἀδελφῶν. 30 Ὅσους δὲ προώρισε, αὐτοὺς καὶ κάλεσε. Καὶ ὅσους κάλεσε, αὐτοὺς καὶ δικαίωσε. Καὶ ὅσους δικαίωσε, αὐτοὺς καὶ δόξασε.

«**Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;**
«**Ἐν πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς**»

31 Τί θὰ εἰποῦμε τώρα ἔπειτα ἀπ' αὐτά; Ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶναι μὲ τὸ μέρος μας, ποιὸς μπορεῖ νὰ μᾶς νικήσῃ; 32 Αὐτός, ποὺ δὲν λυπήθηκε οὔτε τὸν ἴδιο του τὸν Υἱό, ἀλλὰ τὸν θυσίασε γιὰ μᾶς ὅλους, πῶς μαζὶ μ' αὐτὸν δὲν θὰ μᾶς χαρίσῃ καὶ τὰ πάντα; 33 Ποιὸς μπορεῖ νὰ σταθῇ κατῆγορος ἐναντίον ἐκείνων, ποὺ ἐξέλεξε ὁ Θεός; Ὁ Θεὸς τοὺς δικαίωσει. 34 Ποιὸς θὰ τοὺς καταδικάσῃ; Ὁ Χριστὸς πέθανε. Ἀκόμη δὲ περισσότερο, καὶ ἀναστήθηκε. Αὐτὸς καὶ βρίσκεται στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς καὶ μεσιτεύει γιὰ μᾶς. 35 Ποιὸς θὰ μᾶς χωρίσῃ ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ; (Τί μπορεῖ νὰ μᾶς ἀλλοιώσῃ, ὥστε ὁ Χριστὸς νὰ παύσῃ νὰ μᾶς ἀγαπᾷ;). Θλίψις ἢ στενοχωρὴ κατάστασις ἢ διωγμὸς ἢ πεῖνα ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μαχαίρι; 36 Καθὼς εἶναι γραμμένο, **Γιὰ χάρι σου κινδυνεύουμε ὅλη τὴν ἡμέρα νὰ θανατωθῶμε. Θεωρηθήκαμε σὰν πρόβατα προωρισμένα γιὰ σφαγῆ.** 37 Ἀλλὰ σ' ὅλα αὐτὰ ὑπερισχύουμε μὲ τὴ βοήθεια ἐκείνου, ὁ ὁποῖος μᾶς ἀγάπησε. 38 Ναί, εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι οὔτε θάνατος, οὔτε ζωὴ, οὔτε ἄγγελοι, οὔτε ἀρχές, οὔτε δυνάμεις, οὔτε παρόντα, οὔτε μέλλοντα, 39 οὔτε οὐρανός, οὔτε γῆ, οὔτε κάποια ἄλλη κτίσις θὰ μπορέσῃ νὰ μᾶς χωρίσῃ ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ μᾶς στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας (τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ).

Ἡ ὁδύνη τοῦ Παύλου γιὰ τοὺς ὁμοεθνεῖς του

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, **2** ὅτι λύπη μοί ἐστι μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῆ καρδίᾳ μου. **3** Ἡυχόμεν γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, **4** οἵτινες εἰσιν Ἰσραηλίται, ὧν ἡ υἰοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, **5** ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὧν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

6 Οὐχ οἶον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραήλ, οὗτοι Ἰσραήλ, **7** οὐδ' ὅτι εἰσὶ σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ' ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα· **8** τοῦτ' ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. **9** Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος· **Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῆ Σάρρα υἱός.** **10** Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἐνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· **11** μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Θεοῦ πρόθεσις μένη, **12** οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη αὐτῇ ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι, **13** καθὼς γέγραπται· **Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαῦ ἐμίσησα.**

9 Ἀλήθεια λέγω ὡς χριστιανός, δὲν ψεύδομαι. Ἐχω ἔντονη τὴ μαρτυρία τῆς συνειδήσεώς μου, ποὺ ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, **2** ὅτι λύπη μεγάλη ὑπάρχει μέσα μου καὶ ἀδιάκοπη ὁδύνη στὴν καρδιά μου. **3** Θὰ εὐχόμεον μάλιστα νὰ χωρισθῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸ Χριστὸ γιὰ χάρι τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν ὁμοεθνῶν μου. **4** Αὐτοὶ φέρουν τὸ τιμημένο ὄνομα Ἰσραηλιτῆς. Αὐτοὶ υἰοθετήθηκαν ἀπ' τὸ Θεό. Αὐτῶν εἶναι ἡ δόξα καὶ οἱ διαθήκες καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ οἱ ὑποσχέσεις. **5** Αὐτῶν εἶναι οἱ πατέρες (οἱ ἔνδοξοι πατριάρχες). Καὶ ἀπ' αὐτοὺς προῆλθε ὁ Χριστὸς ὡς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Θεὸς ὁ ἐξουσιαστὴς πάντων, ὁ δοξασμένος στοὺς αἰῶνες, ἀμήν.

Οἱ ἐπαγγελίες τοῦ Θεοῦ ἐκπληρώθηκαν στοὺς ἀληθινούς Ἰσραηλιτῆς

6 Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ διαφεύσθηκε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Διότι ἀληθινὸς Ἰσραηλιτικὸς λαὸς δὲν εἶναι ὅλοι οἱ καταγόμενοι ἀπὸ τὸν Ἰσραήλ (τὸν Ἰακώβ, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς τιμητικῶς ὠνόμασε Ἰσραήλ). **7** Οὔτε διότι εἶναι ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ εἶναι ὅλοι ἀληθινὰ τέκνα του. Ἀλλ' (ὅπως εἶπε ὁ Θεὸς στὸν Ἀβραάμ) ἀπὸ τὸν Ἰσαὰκ θὰ προέλθουν οἱ ἀληθινοὶ ἀπόγονοί σου. **8** Δηλαδή τέκνα τοῦ Θεοῦ (καὶ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ) δὲν εἶναι τὰ τέκνα ποὺ γεννῶνται κατὰ τὸ φυσικὸ νόμο, ἀλλὰ τὰ τέκνα ποὺ γεννῶνται κατόπιν τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Θεοῦ, αὐτὰ θεωροῦνται ἀληθινὰ τέκνα. **9** Διότι αὐτὸς ὁ λόγος εἶναι λόγος ὑποσχέσεως: **Τὸ ἐρχόμενο ἔτος τὸν ἴδιο καιρὸ θὰ ἔλθω πάλι, καὶ ἡ Σάρρα θὰ ἔχη υἱό.** **10** Ὁχι δὲ μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ ἡ Ῥεβέκκα ἀπέκτησε τέκνα ἀπὸ τὸν αὐτὸν ἄνδρα, τὸν Ἰσαὰκ τὸν πατέρα μας. **11** Ἐνῶ δὲ ἀκόμη (τὰ τέκνα τοῦ αὐτοῦ πατέρα καὶ τῆς αὐτῆς μητέρας) δὲν εἶχαν γεννηθῆ καὶ δὲν εἶχαν πράξει κάτι καλὸ ἢ κακὸ, γιὰ νὰ ἰσχύη ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἀπόφασι τοῦ Θεοῦ γιὰ ἐκλογὴ, **12** ἀπόφασι ποὺ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἔργα, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Θεό, ποὺ κάνει τὴν κλῆσι, ὁ Θεὸς εἶπε στὴ Ῥεβέκκα: **Ὁ μεγαλύτερος (ὁ πρωτότοκος) θὰ ὑπηρετήσῃ τὸ νεώτερο (τὸ δευτερότοκο).** **13** Καὶ τοῦτο συμφωνεῖ μὲ τὸν ἄλλο λόγο τῆς Γραφῆς, **Τὸν Ἰακώβ ἀγάπησα, ἐνῶ τὸν Ἡσαῦ μίσησα** (Ὁ λόγος ἀναφέρεται σ' ἐξωτερικὲς συνθήκες: Τὸν Ἰακώβ μὲ τὸ λαό του ἐξέλεξα καὶ εὐνόησα, ἐνῶ τὸν Ἡσαῦ μὲ τὸ λαό του ἀπέρριψα καὶ δὲν εὐνόησα).

Ἄδικος ὁ Θεός;

14 Τί οὖν ἐροῦμεν; Μὴ ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ; Μὴ γένοιτο!
15 Τῷ γὰρ Μωυσῆ λέγει· Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω
ὃν ἂν οἰκτείρω. 16 Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος,
ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ. 17 Λέγει γὰρ ἡ Γραφή τῷ Φαραῶ ὅτι
εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύνα-
μίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῆ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῆ.
18 Ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει.

19 Ἐρεῖς οὖν μοι· Τί ἔτι μέμφεται; Τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ
τίς ἀνθέστηκε; 20 Μενοῦνγε, ὦ ἄνθρωπε, σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταπο-
κρινόμενος τῷ Θεῷ; Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι, τί με
ἐποίησας οὕτως; 21 Ἡ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πη-
λοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὁ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος,
ὁ δὲ εἰς ἀτιμίαν;

22 Εἰ δὲ θέλων ὁ Θεός ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ γνωρίσαι
τὸ δυνατὸν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκευὴ ὀργῆς
κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, 23 καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον
τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκευὴ ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν;

24 Οὓς καὶ ἐκάλεσεν, ἡμᾶς, οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ
ἐξ ἐθνῶν, 25 ὡς καὶ ἐν τῷ Ὠσηέ λέγει· Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου
λαόν μου, καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην. 26 Καὶ ἔσται
ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, οὐ λαός μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθή-
σονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος. 27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ
Ἰσραήλ· Ἐὰν ἦ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς
θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα σωθήσεται. 28 Λόγον γὰρ συντελῶν

14 Τί θὰ εἰποῦμε τώρα; Μήπως εἶναι ἄδικος ὁ Θεός; Μὴ γένοιτο!
15 Βεβαίως στὸ Μωυσῆ λέγει: Θὰ ἐλεήσω ὅποιον θὰ λυποῦμαι, καὶ
θὰ φανῶ σπλαγχνικὸς σ' ὅποιον θὰ σπλαγχνίζωμαι. 16 Καὶ ἄρα
ἡ θεία εὐνοια δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ θέλησι οὔτε ἀπὸ τὴν προσπάθεια
τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. 17 Στὸ δὲ Φαραῶ ἡ
Γραφή (ὁ Θεός, ὅπως ἀναφέρεται στὴ Γραφή) λέγει: Γι' αὐτὸ
ἀκριβῶς σὲ διήγειρα ὥστε ν' ἀντιδρᾷς, γιὰ νὰ δείξω ἐξ αἰτίας
σου τὴ δύναμί μου καὶ νὰ διαλαληθῆ τὸ ὄνομά μου σὲ ὅλη τὴ
γῆ. 18 Καὶ ἄρα ὅποιον θέλει ἐλεεῖ, καὶ ὅποιον θέλει σκληρύνει.

Αὐθάδης ἐνστασι καὶ ἔλεγχος τῆς αὐθαδείας

19 Κατόπιν τούτου θὰ μοῦ εἰπῆς: «Γιατί πλέον ὁ Θεός κατηγορεῖ
τὸν ἄνθρωπο; Στὸ θέλημά του ποιός βεβαίως μπόρεσε ποτὲ ν' ἀντι-
σταθῆ;». 20 Ἀλλ', ὦ ἄνθρωπε, ποιός εἶσαι σὺ, ποὺ κάνεις κριτικὴ στὸ
Θεό; Μήπως μπορεῖ τὸ πῆλινο ἀγγεῖο νὰ εἰπῆ στὸν ἀγγειοπλάστη του,
«Γιατί με ἔκανες ἔτσι;»; 21 Ἡ δὲν ἔχει ὁ ἀγγειοπλάστης ἐξουσία πά-
νω στὸν πηλό, ἀπὸ τὴν αὐτὴ μᾶζα πηλοῦ νὰ κατασκευάσῃ ἄλλο μὲν
ἀγγεῖο γιὰ σπουδαία χρῆσι καὶ ἄλλο γιὰ εὐτελεῆ;

Ἀναίρεσι τῆς ἐνστάσεως

22 Τί μπορεῖς νὰ εἰπῆς, ἂν ὁ Θεός μὲ πολλὴ μακροθυμία ἀνέχθηκε
νὰ ὑπάρχουν σκευὴ ἄξια ὀργῆς, ἐτοίμασμένα γιὰ καταστροφή (ἐννοεῖ τὸ
Φαραῶ καὶ τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους), ἐπειδὴ ἤθελε νὰ δείξῃ τὴν (δι-
καία) ὀργὴν του καὶ νὰ κάνῃ γνωστὴ τὴ δύναμί του ἐπιφέροντας (ὑστε-
ρα λόγῳ τῆς ἀμετανοησίας τους) τὴν τιμωρία, 23 ἀλλὰ καὶ νὰ κάνῃ
γνωστὸ τὸν πλοῦτο τῆς δόξης του σὲ σκευὴ ἄξια ἐλέους, ποὺ προητοι-
μασε γιὰ δόξα;

24 Αὐτοὺς καὶ κάλεσε (ποὺ εἶναι σκευὴ ἄξια ἐλέους), ἐμᾶς δηλαδή,
ὄχι μόνον ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐθνικούς, 25 ὅπως καὶ
λέγει στὸ βιβλίον τοῦ Ὠσηέ: Καὶ αὐτούς, ποὺ δὲν εἶναι λαός μου, θὰ
ὀνομάσω λαό μου. Καὶ αὐτῆ, ποὺ δὲν εἶναι ἀγαπημένη (ὡς ἄπι-
στη σύζυγός μου), θὰ ὀνομάσω ἀγαπημένη. 26 Καὶ στὸν τόπο,
ὅπου εἰπώθηκε σ' αὐτούς, «Ἐσεῖς δὲν εἶσθε λαός μου», ἐκεῖ θὰ
ὀνομαστοῦν παιδιὰ τοῦ ζωντανοῦ (τοῦ ἀληθινοῦ) Θεοῦ. 27 Ὁ
Ἡσαΐας δὲ φωνάζει γιὰ τὸν Ἰσραήλ: Ἐὰν εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν
Ἰσραηλιτῶν σὰν τὴν ἄμμο τῆς θαλάσσης, μόνον ἓνα μικρὸ ὑπό-
λοιπο θὰ σωθῆ. 28 Διότι πρᾶγμα ἀποφασίζει καὶ ὀρίζει μὲ δι-

καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συντετμημένον ποιή-
σει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. 29 Καὶ καθὼς προεῖρηκεν Ἡσαΐας, Εἰ
μὴ Κύριος Σαβαώθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν
ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὠμοιώθημεν.

30 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην
κατέλαβε δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως,
31 Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύ-
νης οὐκ ἔφθασε. 32 Διατί; Ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς ἐξ
ἔργων νόμου. Προσέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος,
33 καθὼς γέγραπται· Ἴδου τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος
καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ κα-
ταισχυνηθήσεται.

10 Ἀδελφοί! Ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις
ἢ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν.
2 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ'
ἐπίγνωσιν. 3 Ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ
τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στήσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ
Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. 4 Τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιο-
σύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.

5 Μωσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου,
ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. 6 Ἡ δὲ ἐκ πί-
στεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει· Μὴ εἶπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς
ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ' ἐστὶ Χριστὸν καταγαγεῖν·
7 ἢ τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ' ἐστὶ Χριστὸν ἐκ νε-
κρῶν ἀναγαγεῖν. 8 Ἀλλὰ τί λέγει; Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν
τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' ἐστὶ τὸ ῥῆμα τῆς
πίστεως ὃ κηρύσσομεν. 9 Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσης ἐν τῷ στόματί
σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσης ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι

καιοσύνη, καὶ τὸ πρᾶγμα, πὺρ ἔχει ὀρισθῆ, ὁ Κύριος θὰ ἐκτε-
λέσῃ στή χώρα. 29 Καθὼς ἐπίσης προεῖπεν ὁ Ἡσαΐας, Ἐὰν ὁ Κύ-
ριος τῶν δυνάμεων δὲν ἄφηνε σ' ἐμᾶς σπόρο, θὰ γινόμεσταν
σὰν τὰ Σόδομα καὶ θ' ἀφανιζόμεσταν σὰν τὰ Γόμορρα.

Γιατί ἀπέτυχαν οἱ Ἰσραηλιῖτες

30 Τί θὰ εἰποῦμε τώρα; Ὅτι οἱ ἔθνικοί, πὺρ δὲν ἐπιδίωκαν δικαίω-
σι, ἐπέτυχαν δικαίωσι, δικαίωσι δέ, πὺρ προέρχεται ἀπὸ τὴν πίστι.
31 Ἀντιθέτως οἱ Ἰσραηλιῖτες, ἂν καὶ ἐπιδίωκαν πῶς νὰ δικαιοθοῦν, δι-
καίωσι δὲν ἐπέτυχαν. 32 Γιατί; Διότι δὲν ἐπιδίωκαν νὰ δικαιοθοῦν ἀπὸ
τὴν πίστι, ἀλλ' ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου. Ἔτσι σκόνταψαν στὸ λίθο τῆς
προσκρούσεως, 33 ὅπως εἶναι γραμμένο: Ἴδου θέτω στή Σιών λί-
θο προσκρούσεως, καὶ πέτρα πτώσεως (Οἱ ἄπιστοι προσκρούουν
στὸ Μεσσία καὶ πίπτουν). Ἀλλὰ καθένας, πὺρ πιστεύει σ' αὐτόν,
δὲν θὰ ντροπιασθῆ.

«Ζῆλος οὐ κατ' ἐπίγνωσιν»

10 Ἀδελφοί! Ἡ ἐπιθυμία τῆς καρδιάς μου καὶ ἡ προσευχή, πὺρ
ἀπευθύνω στὸ Θεὸ γιὰ τοὺς Ἰσραηλιῖτες, εἶναι νὰ σωθοῦν.
2 Βεβαιῶνω δὲ γι' αὐτούς, ὅτι ἔχουν ζῆλο Θεοῦ, ἀλλ' ὄχι με ἐπίγνωσι.
3 Διότι, ἀπορρίπτοντας τὴ δικαίωσι, πὺρ δίνει ὁ Θεός, καὶ θέλοντας νὰ
πραγματοποιήσουν τὴ δικαίωσι ἀφ' ἐαυτῶν, δὲν ὑποτάχθησαν στή δικαί-
ωσι, πὺρ δίνει ὁ Θεός. 4 Διότι με τὸ Χριστὸ τίθεται τέλος στὸ νόμο,
γιὰ νὰ μπορῆ νὰ δικαιοῦνται καθένας, ὁ ὁποῖος πιστεύει (στὸ Χριστό).

Ἡ δικαίωσι ἀπὸ τὸ νόμο ἀνέφικτη, ἀπὸ τὴν πίστι ἐφικτὴ καὶ εὐκόλη

5 Ὁ Μωσῆς δὲ γράφει γιὰ τὴ δικαίωσι, πὺρ βασιζέται στὸ νόμο:
Ὁ ἄνθρωπος, πὺρ θὰ κἀνη αὐτὰ (ὅλα ἀνεξαιρέτως καὶ τελείως ὅσα
ὁ νόμος διατάσσει), θὰ κερδίσῃ μ' αὐτὰ τὴ ζωὴ (θὰ σωθῆ). 6 Ἀλλ'
ἡ δικαίωσι ἀπὸ τὴν πίστι ὁμιλεῖ ἔτσι: Νὰ μὴ πῆς στήν καρδιά σου,
«Ποιός θ' ἀνεβῆ στὸν οὐρανόν;», γιὰ νὰ κατεβάσῃ δηλαδὴ τὸ Χριστό·
7 ἢ «Ποιός θὰ κατεβῆ στὸν ἄδης;», γιὰ ν' ἀνεβάσῃ δηλαδὴ τὸ Χρι-
στὸ ἐκ νεκρῶν. 8 (Ἡ δικαίωσι ἀπὸ τὴν πίστι δὲν λέγει πράγματα δύ-
σκολα καὶ ἀδύνατα). Ἀλλὰ τί λέγει; Κοντὰ σου εἶναι ὁ λόγος, στὸ
στόμα σου καὶ στήν καρδιά σου, ὁ λόγος δηλαδὴ τῆς πίστεως, τὸν
ὁποῖο κηρύττουμε. 9 Διότι, ἂν ὁμολογήσης με τὸ στόμα σου τὸν Ἰη-
σοῦ ὡς Κύριον (ὡς Θεό), καὶ πιστεύσης με τὴν καρδιά σου, ὅτι ὁ
Θεὸς τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν (ὡς ἄνθρωπο), θὰ σωθῆς. 10 Naί, με

ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ. **10** Καρδία γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.

11 Λέγει γὰρ ἡ Γραφή: Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ κατασχνυθήσεται. **12** Οὐ γὰρ ἐστὶ διαστολή Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλληνος· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. **13** Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.

14 Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὐδ' οὐκ ἤκουσαν; Πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος; **15** Πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι; Καθὼς γέγραπται: Ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ! **16** Ἄλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει: Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; **17** Ἴρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοή διὰ ῥήματος Θεοῦ.

18 Ἄλλὰ λέγω: Μὴ οὐκ ἤκουσαν; Μενοῦνγε εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. **19** Ἄλλὰ λέγω: Μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραὴλ; Πρῶτος Μωυσῆς λέγει: Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῷ ὑμᾶς. **20** Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει: Εὐρέθην τοῖς ἐμέ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμέ μὴ ἐπερωτῶσι. **21** Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει: Ὁλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

τὴν καρδίαν πιστεύει κανεὶς γιὰ δικαίωσι, καὶ μὲ τὸ στόμα ὁμολογεῖ γιὰ σωτηρία.

Ἡ σωτηρία γιὰ κάθε πιστὸ ἀδιακρίτως

11 Λέγει δὲ ἡ Γραφή: Καθένας, ποὺ πιστεύει σ' αὐτόν, δὲν θὰ ντροπιασθῇ. **12** Δὲν ὑπάρχει δηλαδὴ διάκρισι μεταξὺ Ἰουδαίου καὶ Ἑλληνος (εἰδωλολάτρη). Διότι ὁ αὐτὸς εἶναι Κύριος ὅλων, καὶ παρέχει τὸν πλοῦτο τῆς σωτηρίας σ' ὅλους, ὅσοι τὸν ἐπικαλοῦνται. **13** Ναί, καθένας, ποὺ θὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θὰ σωθῇ.

Πίστι καὶ κήρυγμα

14 Ἄλλὰ πῶς θὰ ἐπικαλεσθοῦν αὐτόν, στὸν ὅποιο δὲν πίστευσαν; Καὶ πῶς θὰ πιστεύσουν σ' αὐτόν, γιὰ τὸν ὅποιο δὲν ἄκουσαν; Καὶ πῶς θ' ἀκούσουν χωρὶς κήρυκα; **15** Καὶ πῶς θὰ κηρύξουν, ἐὰν δὲν ἀποσταλοῦν; Ὅπως εἶναι γραμμένο, Πόσο ὠραῖα εἶναι τὰ πόδια ἐκείνων, ποὺ κηρύττουν σωτηρία, ποὺ κηρύττουν τὰ ἀγαθὰ! **16** Ἄλλὰ δὲν πίστευσαν ὅλοι στὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. Γι' αὐτὸ ὁ Ἡσαΐας λέγει: Κύριε, ποιὸς πίστευσε στὸ κήρυγμά μας; **17** Ἴρα ἡ πίστις γεννᾶται ἀπὸ τὴν ἀκρόασι τοῦ κηρύγματος. Τὸ δὲ κήρυγμα συνίσταται στὸ λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀπιστία τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀδικαιολόγητη καὶ προφητευμένη

18 Ἐρωτῶ δέ: Μήπως δὲν ἄκουσαν; Ἄλλ' ἡ φωνὴ τους διαδόθηκε σ' ὅλη τὴ γῆ, καὶ τὰ λόγια τους στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης. **19** Ἐρωτῶ πάλι: Μήπως δὲν κατάλαβε ὁ Ἰσραὴλ; Πρῶτος ὁ Μωυσῆς λέγει: Ἐγὼ θὰ σᾶς κάνω νὰ κυριευθῆτε ἀπὸ ζήλεια γιὰ ἔθνος, ποὺ δὲν ὑπολογίζετε ὡς ἔθνος, νὰ ἐρεθισθῆτε ἀπὸ ἔθνος, ποὺ θεωρεῖτε ἀνόητο. **20** Ὁ Ἡσαΐας μάλιστα τολμᾷ καὶ λέγει: Βρέθηκα ἀπ' αὐτούς, ποὺ δὲν μὲ ζητοῦσαν, φανερώθηκα σ' αὐτούς, ποὺ δὲν εἶχαν ἰδέα γιὰ μένα. **21** Ἀντιθέτως γιὰ τὸν Ἰσραὴλ λέγει: Ὁλη τὴν ἡμέρα ἄπλωσα τὰ χέρια μου πρὸς λαὸ ἀπειθῆ καὶ ἀντιδραστικό.

11 Λέγω οὖν· Μὴ ἀπόσωτο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γένοιτο! Καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. **2** Οὐκ ἀπόσωτο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. Ἡ οὐκ οἶδατε ἐν Ἡλίας τί λέγει ἡ Γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ λέγων; **3** Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, καὶ ἐγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου. **4** Ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμὸς; Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ. **5** Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λείμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. **6** Εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. Εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκέτι ἐστὶ χάρις· ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι ἐστὶν ἔργον. **7** Τί οὖν; Ὁ ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, **8** καθὼς γέγραπται· Ἐδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανώξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὄτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. **9** Καὶ Δαυὶδ λέγει· Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς. **10** Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.

11 Λέγω οὖν· Μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσι; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ παραζηλωσαι αὐτούς. **12** Εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἔθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν!

Οἱ ὀλίγοι ἐκλεκτοὶ Ἰσραηλιῖτες πιστεύουν, οἱ λοιποὶ παρώνονται

11 Ἐρωτῶ τώρα: Μήπως ἀπέρριψε ὁ Θεὸς τὸ λαό του; Μὴ γένοιτο! Ἄλλωστε καὶ ἐγὼ (ὁ ὁποῖος δὲν ἀπορρίφθηκα), Ἰσραηλίτης εἶμαι, ἀπόγονος τοῦ Ἀβραάμ, ἀπὸ τῆ φυλῆ τοῦ Βενιαμίν. **2** Δὲν ἀπέρριψε ὁ Θεὸς τὸ λαό του, τὸν ὁποῖο ἀπὸ παλιὰ ἀγάπησε καὶ ἐξέλεξε ὡς ἰδικό του. Ἡ δὲν ξέρετε τί λέγει ἡ Γραφή γιὰ τὸν Ἡλία, ὅτι δηλαδὴ κατηγορεῖ στὸ Θεὸ τὸν Ἰσραὴλ λέγοντας, **3** «Κύριε, τοὺς προφῆτες σου σκότωσαν, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου γκρέμισαν, καὶ ἐγὼ ἀπομεινα μόνος, καὶ ζητοῦν τὴ ζωὴ μου»; **4** Ἀλλὰ τί τοῦ λέγει ἡ θεία ἀποκάλυψι; Ἄφησα γιὰ τὸν ἑαυτό μου ἑπτὰ χιλιάδες ἄνδρες, ποὺ δὲν προσκύνησαν τὸ Βάαλ. **5** Ἔτσι λοιπὸν καὶ τώρα ἔχει ἀπομείνει ἓνα ὑπόλοιπο (πιστῶν Ἰσραηλιτῶν) σύμφωνα μὲ ἐκλογὴ, ποὺ ἔγινε κατὰ χάριν. **6** Ἀφοῦ δὲ ἔγινε κατὰ χάριν, δὲν βασίζεται πλέον σὲ ἔργα. Διότι ἀλλιῶς ἡ χάρι παύει πλέον νὰ εἶναι χάρι. Ναί, ἐὰν βασίζεται σὲ ἔργα, δὲν εἶναι πλέον χάρι. Ἀλλιῶς τὸ ἔργο παύει πλέον νὰ εἶναι ἔργο, ἀξιόμισθη δηλαδὴ πράξι. **7** Ποιό εἶναι λοιπὸν τὸ συμπέρασμα; Ἐκεῖνο, ποὺ ἐπιδιώκει ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαός, δὲν τὸ πέτυχε, ἀλλ' οἱ ἐκλεγμένοι τὸ πέτυχαν, ἐνῶ οἱ λοιποὶ παρώθησαν, **8** ὅπως εἶναι γραμμένο: Ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε νὰ ναρκωθῇ τὸ πνεῦμα τους, νὰ μὴ βλέπουν τὰ μάτια τους, καὶ νὰ μὴν ἀκούουν τὰ αὐτιά τους μέχρι σήμερα. **9** Καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει: Ἡ τράπεζά τους (ὅπου τρώγουν καὶ πίνουν) ἄς μεταβληθῇ γι' αὐτούς σὲ παγίδα καὶ σὲ βρόχο καὶ σὲ πρόσκομμα καὶ σὲ δικαία τιμωρία. **10** Νὰ σκοτισθοῦν τὰ μάτια τους γιὰ νὰ μὴ βλέπουν, καὶ τὴ ράχι τους κύρτωσε γιὰ πάντα.

Μὲ τὴν πτώσι τοῦ Ἰσραὴλ ἡ σωτηρία στοὺς ἔθνικούς

11 Ἐρωτῶ τώρα: Μήπως ἔπεσαν γιὰ νὰ ἐκπέσουν ὀριστικῶς ἀπὸ τὴ σωτηρία; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ μὲ τὴ δική τους πτώσι ἤλθε ἡ σωτηρία στοὺς ἔθνικούς, γιὰ νὰ τοὺς κἀνη νὰ ζηλέψουν. **12** Ἄν δὲ μὲ τὴν πτώσι τους ἤλθε πλοῦτος στὸν κόσμος, καὶ οἱ ὀλίγοι ἀπ' αὐτοὺς προξένησαν πλοῦτο στοὺς ἔθνικούς, πόσο μᾶλλον θὰ προξένηση πλοῦτο στοὺς ἔθνικούς τὸ σύνολό τους ὅταν θὰ ἐπιστρέψῃ στὸ Χριστό!

Τὸ παράδειγμα τῆς μπολιασμένης ἐλιάς

13 Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν· Ἐφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἔθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω, 14 εἶ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. 15 Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσληψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; 16 Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα. Καὶ εἰ ἡ ρίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. 17 Εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς ρίζης καὶ τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, 18 μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων. Εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάζεις, ἀλλ' ἡ ρίζα σέ. 19 Ἐρεῖς οὖν· Ἐξεκλάσθησαν οἱ κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. 20 Καλῶς! Τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας. Μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ. 21 Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, μή πως οὐδὲ σοῦ φείσεται. 22 Ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν, ἐπὶ δὲ σέ χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμείνης τῇ χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήση. 23 Καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθήσονται. Δυνατὸς γὰρ ὁ Θεὸς ἐστὶ πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. 24 Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσω μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ!

25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πρόωσις ἀπὸ μέρους τῶ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἔθνῶν εἰσέλθη, 26 καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται· Ἦξει ἐκ Σιών ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ· 27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. 28 Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς,

13 Σὲ σᾶς δὲ τοὺς πιστοὺς, ποὺ προέρχεσθε ἀπὸ τοὺς ἐθνικοὺς, λέγω· Ἐφ' ὅσον ἐγὼ εἶμαι ἀπόστολος γιὰ νὰ κηρύττω στοὺς ἐθνικοὺς, τιμῶ τὴ διακονία μου, 14 μήπως ἔτσι κάνω τοὺς ὁμοεθνεῖς μου νὰ ζηλέψουν καὶ ἔτσι σώσω μερικοὺς ἀπ' αὐτούς. 15 Ἄν δὲ μὲ τὴν ἀπόρριψί τους ἔγινε συμφιλίωσι κόσμου καὶ Θεοῦ, τί θὰ σημάνη ἡ πρόσληψί τους παρὰ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; 16 Καὶ ἂν τὸ προζύμι ἀπὸ τῆ νέα εἰσοδεία εἶναι ἅγιο (ἂν δηλαδὴ οἱ ἔνδοξοι πατριάρχες καὶ προφῆτες εἶναι ἅγιοι), τότε δύναται νὰ εἶναι καὶ τὸ ζυμάρι (τὸ Ἰσραηλιτικὸ ἔθνος) ἅγιο. Ἐπίσης, ἂν ἡ ρίζα εἶναι ἁγία, τότε δύνανται νὰ εἶναι καὶ οἱ κλάδοι ἅγιοι. 17 Ἄν δὲ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς κλάδους ἀποκόπηκαν, καὶ σὺ, ποὺ ἦσουν ἀγριελιά, μπολιάστηκες στὴ θέσι τους καὶ συνδέθηκες μὲ τὴ ρίζα καὶ τὸν πλούσιο χυμὸ τῆς ἐλιάς, 18 νὰ μὴ καυχᾶσαι εἰς βάρος τῶν ἀποκομμένων κλάδων. Ἐὰν δὲ καυχᾶσαι, σκέψου, ὅτι δὲν βαστάζεις ἐσὺ τὴ ρίζα, ἀλλὰ ἡ ρίζα ἐσένα. 19 Ἀλλὰ θὰ εἰπῆς: «Ἀποκόπηκαν οἱ κλάδοι, γιὰ νὰ μπολιασθῶ ἐγὼ». 20 Καλῶς! Λόγω τῆς ἀπιστίας ἀποκόπηκαν, καὶ σὺ λόγω τῆς πίστεως στέκεσαι στὴ θέσι τους. Νὰ μὴν ὑπερηφανεύεσαι, ἀλλὰ νὰ φοβῆσαι. 21 Διότι, ἀφοῦ ὁ Θεὸς δὲν λυπήθηκε τοὺς φυσικοὺς κλάδους, μήπως δὲν λυπηθῆ καὶ σένα. 22 Κοίταξε λοιπὸν τὴν καλωσύνη, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐστηρότητα τοῦ Θεοῦ. Σ' αὐτοὺς μὲν, ποὺ ἔπεσαν, τὴν αὐστηρότητα, σὲ σένα δὲ τὴν καλωσύνη, ἐὰν παραμείνης στὸ καλό. Ἀλλιῶς καὶ σὺ θ' ἀποκοπῆς. 23 Καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν δὲν παραμείνουν στὴν ἀπιστία, θὰ μπολιαστοῦν. Διότι ὁ Θεὸς ἔχει τὴ δύναμι νὰ τοὺς μπολιάσῃ πάλι. 24 Διότι, ἂν σὺ ἀποκόπηκες ἀπὸ δένδρο, ποὺ ἐκ φύσεως εἶναι ἀγριελιά, καὶ ἀντίθετα πρὸς τὴ φύσι μπολιάστηκες σὲ ἡμερη ἐλιά, πόσο μᾶλλον αὐτοί, ποὺ εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως, θὰ μπολιαστοῦν στὴ δική τους ἐλιά!

Ἡ ἀποκατάστασι τοῦ Ἰσραὴλ

25 Καὶ γιὰ νὰ μὴν ὑπερηφανεύεσθε, ἀδελφοί, δὲν θέλω ν' ἀγνοῆτε αὐτὸ τὸ μυστικόν, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς παρώθηκε κατὰ ἓνα μέρος, ἕως ὅτου εἰσέλθη στὴν πίστι ὁ πλήρης ἀριθμὸς τῶν ἔθνικῶν, ποὺ μέλλουν νὰ πιστεύσουν. 26 Καὶ τότε ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ὡς σύνολο θὰ σωθῆ, καθὼς εἶναι γραμμένο: Θὰ ἔλθῃ ἀπὸ τῆ Σιών ὁ λυτρωτὴς καὶ θ' ἀποδιώξῃ τὶς ἀσεβείας ἀπὸ τὸν Ἰακώβ (τὸν Ἰσραηλιτικὸ λαόν). 27 Αὕτη δὲ εἶναι ἡ διαθήκη μου πρὸς αὐτούς, ν' ἀφαιρέσω δηλαδὴ τὶς ἀμαρτίες τους. 28 Ὡς πρὸς μὲν τὸ εὐαγγέλιον εἶναι ἐχθροὶ ἐξ αἰτίας σας (διότι μᾶς ἐμποδίζουν νὰ κηρύττωμε σὲ σᾶς γιὰ νὰ σωθῆτε). Ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴ τους ὅμως (ἀπὸ τὸ Θεὸ) εἶναι ἀγαπη-

κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. **29** Ἄμετα-
μέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλησις τοῦ Θεοῦ. **30** Ὡσπερ
γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ
τούτων ἀπειθείᾳ, **31** οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν, τῷ ὑμετέρῳ
ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι. **32** Συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς
πάντας εἰς ἀπείθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. **33** Ὡ βᾶθος
πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! Ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ
κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ! **34** Τίς γὰρ
ἔγνω νοῦν Κυρίου; Ἡ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; **35** Ἡ τίς
προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ; **36** Ὅτι ἐξ αὐτοῦ
καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς
αἰῶνας. Ἀμήν.

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ
Θεοῦ παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν,
ἀγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν, **2** καὶ
μὴ συσχηματίζεσθαι τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθαι
τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοῦς ὑμῶν εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέ-
λημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι
ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς
τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως.
4 Καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη
πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, **5** οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σώματι
ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὃ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη.

6 Ἐχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν
διάφορα, εἴτε προφητεῖαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως,
7 εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδα-

τοὶ ἐξ αἰτίας τῶν πατέρων τους (τῶν ἐνδόξων πατριαρχῶν). **29** Τὰ χα-
ρίσματα δὲ καὶ ἡ κλησις τοῦ Θεοῦ δὲν ἀνακαλοῦνται. **30** Ὅπως δὲ καὶ
σεῖς ἄλλοτε ἀπιστήσατε στὸ Θεό, ἀλλὰ τώρα ἐλεηθήκατε ἐν καιρῷ τῆς
ἀπιστίας αὐτῶν, **31** ἔτσι καὶ αὐτοὶ τώρα ἀπίστησαν, ὥστε μὲ τὸ ἔλεος,
μὲ τὸ ὅποιο ἐλεηθήκατε σεῖς, νὰ ἐλεηθοῦν ἔπειτα καὶ αὐτοὶ. **32** Ὁ
Θεὸς δηλαδὴ τοὺς ἄφησε ὅλους (Ἰουδαίους καὶ ἐθνικοὺς) νὰ παραδο-
θοῦν σὲ ἀπιστία, γιὰ νὰ τοὺς ἐλεήσῃ ὅλους. **33** Ὡ βᾶθος τοῦ πλούτου
καὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ! Πόσο ἀνεξερεύνητες εἶναι οἱ
κρίσεις του, καὶ πόσο ἀνεξιχνίαστοι εἶναι οἱ τρόποι τῶν ἐνεργειῶν του!
34 Ποιὸς πράγματι γνώρισε τὸ νοῦ τοῦ Κυρίου; Ἡ ποιὸς βου-
λεύθηκε μαζί του; **35** Ἡ ποιὸς ἔδωσε πρῶτος σ' αὐτόν, ὥστε νὰ
δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀνταπόδοσι; (Κανείς). **36** Διότι τὰ πάντα
προέρχονται ἀπὸ τὴν πρωτοβουλία του, καὶ πραγματοποιοῦνται ἀπ'
αὐτόν, καὶ εἶναι γι' αὐτόν. Σ' αὐτόν ἀνήκει ἡ δόξα στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν.

«Λογικὴ λατρεία»

12 Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, χάριν τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ,
νὰ προσφέρετε τὰ σώματά σας ὡς θυσία ζωντανή, ἀγία, εὐάρε-
στη στὸ Θεό. Αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ πνευματικὴ λατρεία σας. **2** Καὶ νὰ μὴν
ἐξομοιώνεσθε πρὸς τὸν κόσμον τοῦτο, ἀλλὰ νὰ μεταμορφώνεσθε μὲ τὴν
ἀνακαινίσι τοῦ πνεύματός σας, γιὰ νὰ καταλαβαίνετε ποιὸ εἶναι τὸ θέ-
λημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸ καὶ εὐάρεστο καὶ τέλειο.

Ὅρθῃ χρῆσι τῶν χαρισμάτων

3 Λέγω δὲ μὲ τὴ χάρι, ποὺ μοῦ δόθηκε, στὸν καθένα ἀπὸ σᾶς, νὰ
μὴ φρονῆ γιὰ τὸν ἑαυτό του παραπάνω ἀπ' ὅ,τι πρέπει νὰ φρονῆ, ἀλλὰ
νὰ φρονῆ στὸ νὰ σωφρονῆ (νὰ σκέπτεται μὲ σύνεσι, μὲ σοβαρότητα)
ἀναλόγως μὲ τὸ χάρισμα, ποὺ ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωσε κατὰ τὴν πίστι του.
4 Ὅπως παραδείγματος χάριν σ' ἓνα σῶμα ἔχομε πολλὰ μέλη, ὅλα δὲ
τὰ μέλη δὲν ἔχουν τὴν ἴδια λειτουργία, **5** ἔτσι οἱ πολλοὶ εἴμεθα ἓνα
σῶμα ἐν Χριστῷ, καὶ ὁ καθένας λειτουργεῖ ὡς ὄργανο τῶν ἄλλων.

6 Ἐχοντας δὲ διάφορα χαρίσματα συμφώνως πρὸς τὴ χάρι, ποὺ μᾶς
δόθηκε, ἅς τὰ χρησιμοποιοῦμε. Ἐὰν κανεὶς ἔχη προφητεῖα, ἅς κηρύτ-
τη ἀναλόγως μὲ τὴν πίστι του¹. **7** Ἐὰν ἔχη διακονία, ἅς διακονῆ. Ἐὰν
εἶναι διδάσκαλος, ἅς διδάσκῃ. **8** Ἐὰν ἔχη τὸ χάρισμα νὰ παρηγορῆ καὶ

1. Ἡ, μὲ τὸ ζῆλο του

σκαλία, 8 εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδούς, ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν ἰλαρότητι.

9 Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. Ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολῶμενοι τῷ ἀγαθῷ. 10 Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, 11 τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, 12 τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, 13 ταῖς χρείαις τῶν ἀγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. 14 Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. 15 Χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. 16 Τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες. Μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. Μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς.

17 Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες. Προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. 18 Εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. 19 Μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται γάρ· Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. 20 Ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 21 Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

13 Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω. Οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ. Αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσὶν. 2 Ὡστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήφονται. 3 Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσι φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν

νὰ στηρίζη, ἄς παρηγορῇ καὶ ἄς στηρίζη. Ἐὰν ἔχη τὸ χάρισμα νὰ μεταδίδῃ ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ του, ἄς μεταδίδῃ μὲ ἀπλότητα. Ὁ προϊστάμενος ἄς προϊσταται μὲ ζῆλο. Ὅποιος μοιράζει τὶς ἐλεημοσύνες, ἄς τὸ κἀνὴ μὲ προθυμία.

Κανόνες πνευματικῆς ζωῆς

9 Ἡ ἀγάπη νὰ εἶναι ἀνυπόκριτη. Νὰ μισήτε τελείως τὸ κακὸ, καὶ νὰ προσκολλᾶσθε στὸ καλόν. 10 Ὡς πρὸς τὴν ἀδελφικὴ ἀγάπη νὰ εἴσθε γεμάτοι στοργὴ ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσι τιμῆς ὁ ἕνας νὰ συναγωνίζεται τὸν ἄλλο. 11 Στὴ φροντίδα νὰ μὴν εἴσθε ὀκνηροί. Στὸ πνεῦμα νὰ εἴσθε θερμοί. Τὸν Κύριο νὰ ὑπηρετήτε ὡς ἀφωσιωμένοι δούλοι. 12 Μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ χαίρετε. Στὴ θλίψει νὰ ὑπομένετε. Στὴν προσευχὴ νὰ ἐπιμένετε. 13 Στὶς ἀνάγκες τῶν ἀγίων (τῶν πιστῶν) νὰ βοηθήτε. Τὴ φιλοξενία νὰ ἐπιδιώκετε. 14 Νὰ εὐχεσθε γιὰ τοὺς διώκτες σας, νὰ εὐχεσθε καὶ νὰ μὴ καταρᾶσθε. 15 Νὰ χαίρετε μ' αὐτοὺς ποὺ χαίρουν, καὶ νὰ κλαίετε μ' αὐτοὺς ποὺ κλαίουں. 16 Νὰ ἔχετε τὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Νὰ μὴν ἐπιδιώκετε τὰ μεγαλεῖα, ἀλλὰ ν' ἀκολουθήτε τὴν ἀπλοϊκὴ ζωὴ. Νὰ μὴν εἴσθε ὑπερήφανοι.

17 Σὲ κανένα νὰ μὴν ἀνταποδίδετε κακὸ ἀντὶ κακοῦ. Νὰ προνοήτε, ὥστε τὰ ἔργα σας νὰ εἶναι ἔντιμα ἐνώπιον ὅλων τῶν ἀνθρώπων (καὶ νὰ μὴ σκανδαλίζεται κανεὶς καὶ δυσφημηταὶ ὁ Χριστιανισμὸς). 18 Ἄν εἶναι δυνατό, ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς νὰ ἔχετε εἰρηνικὲς σχέσεις μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. 19 Ἀγαπητοί, μὴ κάνετε ἐκδίκησι γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς σας, ἀλλ' ἀφήστε τὴν ὀργή, διότι εἶναι γραμμένο: Σ' ἐμένα ἀνήκει ἡ ἐκδίκησις, ἐγὼ θ' ἀνταποδώσω, λέγει ὁ Κύριος. 20 Ἐὰν δὲ ὁ ἐχθρὸς σου πεινᾷ, δίνε του νὰ φάγῃ· ἐὰν διψᾷ, δίνε του νὰ πιῇ. Καὶ κάνοντας αὐτὸ θὰ συσσωρεύσης πάνω στὸ κεφάλι του ἀναμμένα κάρβουνα (τύφειν καὶ ἐντροπῆς, καὶ μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ καὶ νὰ γίνῃ φίλος). 21 Νὰ μὴ νικᾶσαι ἀπὸ τὸ κακόν, ἀλλὰ νὰ νικᾶς τὸ κακόν μὲ τὸ καλόν.

Ὑποταγὴ στὶς ἐξουσίαις

13 Κάθε ἄνθρωπος νὰ ὑποτάσσεται στὶς κρατικὲς ἐξουσίαις. Διότι δὲν ὑπάρχει ἐξουσία, παρὰ ἀπὸ τὸ Θεόν. Naί, οἱ ὑπάρχουσες ἐξουσίαις ἔχουν ὀρισθῆ ἀπὸ τὸ Θεόν. 2 Ὡστε, ὅποιος ἀντιτάσσεται τὴν ἐξουσίᾳ, ἀντιτάσσεται σ' αὐτό, ποὺ ὠρίσε ὁ Θεός. Καὶ ὅσοι ἀντιτάσσονται, δικαίως θὰ τιμωρηθοῦν. 3 Οἱ ἄρχοντες βεβαίως δὲν ἐμπνέουν φόβο γιὰ τὰ καλὰ ἔργα, ἀλλὰ γιὰ τὰ κακά (ποὺ στρέφονται κατὰ τῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας). Θέλεις δὲ νὰ μὴ φοβῆσαι τὴν ἐξουσία;

ἐξουσίαν; Τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. **4** Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστί σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῆ τὴν μάχαιραν φορεῖ· Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν εἰς ὀργήν, ἔκδικος τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. **5** Διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. **6** Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες.

7 Ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν.

8 Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. Ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκε· **9** τὸ γὰρ οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἕτερα ἐντολή, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **10** Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.

11 Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. **12** Ἡ νύξ προέκοιπεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. **13** Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ, **14** ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίαν.

Κάνε τὸ καλόν, καὶ θὰ ἔχῃς ἔπαινο ἀπ' αὐτῆς. **4** Διότι εἶναι στὴν ὑπηρεσίᾳ τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ καλὸ σου. Ἐὰν ὅμως κάνῃς τὸ κακόν, νὰ φοβῆσαι. Διότι δὲν φέρει χωρὶς λόγο τὸ μαχαίρι. Ἄλλ' εἶναι στὴν ὑπηρεσίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἐξουσιοδοτημένη γιὰ νὰ ἐπιβάλλῃ τιμωρία στὸν κακοποιόν. **5** Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποτάσσεσθε, ὄχι μόνο γιὰ τὴν τιμωρία, ἀλλὰ καὶ γιὰ λόγους συνειδήσεως. **6** Γι' αὐτὸ ἄλλωστε πληρώνετε καὶ φόρους, διότι οἱ ἐξουσίες εἶναι ὑπηρέτες τοῦ Θεοῦ καὶ ἀσχολοῦνται ἀποκλειστικῶς μὲ τὴ δημοσίᾳ αὐτῆ ὑπηρεσία.

7 Ἀποδώσετε λοιπὸν σὲ ὅλους ὅ,τι τοὺς ὀφείλετε. Τὸ φόρο σ' ὅποιον ὀφείλετε τὸ φόρο, τὸ δασμὸ σ' ὅποιον ὀφείλετε τὸ δασμὸ, τὸ σεβασμὸ σ' ὅποιον ὀφείλετε τὸ σεβασμὸ, τὴν τιμὴ σ' ὅποιον ὀφείλετε τὴν τιμὴ.

Σύνοψι καὶ ἐκπλήρωσι τοῦ νόμου ἡ ἀγάπη

8 Σὲ κανένα νὰ μὴ χρωστᾶτε τίποτε, παρὰ τὸ ν' ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Ἐκεῖνος δέ, ποὺ ἀγαπᾷ τὸν ἄλλο, μὲ τὴν ἀγάπῃ ἔχει ἐκπληρώσει τὸ νόμο. **9** Διότι τὸ μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ἐπιθυμήσης καὶ ὅποιαδήποτε ἄλλη ἐντολή συνοφίζονται σ' αὐτὸ τὸ λόγο, στὸ ν' ἀγαπήσης τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου. **10** Ἡ ἀγάπη στὸν πλησίον κακὸ δὲν κάνει. Γι' αὐτὸ ἡ ἀγάπη εἶναι ἐκπλήρωσι τοῦ νόμου.

ᾠρα νὰ ξυπνήσωμε!

11 Καὶ νὰ λάβετε ὑπ' ὄψιν αὐτό, διότι γνωρίζετε σὲ ποιὸ καιρὸ ζοῦμε, ὅτι εἶναι ὥρα πλέον νὰ σηκωθοῦμε ἀπὸ τὸν ὕπνο. Διότι τώρα ἡ σωτηρία εἶναι πιὸ κοντὰ μας, παρὰ τότε ποὺ πιστεύσαμε (διότι τώρα εἶναι πιὸ κοντὰ ἢ δευτέρα παρουσία καὶ ὁ θάνατος). **12** Ἡ νύχτα προχώρησε, ἡ δὲ ἡμέρα πλησίασε. Γι' αὐτὸ ἄς ἀποβάλωμε (σὰν ἄλλα νυκτερινὰ ἐνδύματα) τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἄς φορέσωμε τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. **13** Ὅπως ζῆ κανεὶς κατὰ τὴν ἡμέρα ποὺ τὸν βλέπουν, ἔτσι νὰ ζήσωμε σεμνά, ὄχι μὲ γλεντοκόπια καὶ μεθύσια, ὄχι μὲ ἀκολασίες καὶ ἀσελγείες, ὄχι μὲ φιλονικίες καὶ ἐμπάθειες. **14** Ἄλλ' ἐνδυθῆτε (ὡς πνευματικὸ ἐνδύμα) τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστό, καὶ μὴ φροντίζετε τὴ σάρκα γιὰ ἡδονὲς καὶ ἀπολαύσεις.

14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. **2** Ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. **3** Ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. **4** Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ἰδίῳ Κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δὲ δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Θεὸς στῆσαι αὐτόν.

5 Ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. Ἐκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῦ πληροφορεῖσθω. **6** Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν Κυρίῳ φρονεῖ, καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν Κυρίῳ οὐ φρονεῖ. Καὶ ὁ ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει· εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ.

7 Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει· **8** ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκωμεν. Ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. **9** Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. **10** Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; Ἡ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; Πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ. **11** Γέγραπται γὰρ· **Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ.** **12** Ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ.

13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. **14** Οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' αὐτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν.

14 Τὸν ἀσθενῆ δὲ στὴν πίστι (ποῦ κάνει διάκρισι φαγητῶν καὶ ἡμερῶν) νὰ δέχεσθε, χωρὶς νὰ σχολιάζετε τὶς ἀντιλήψεις του. **2** Ἄλλος μὲν πιστεύει, ὅτι μπορεῖ νὰ τρώγῃ τὰ πάντα, ὁ δὲ ἀσθενὴς στὴν πίστι τρώγει λάχανα. **3** Ὅποιος τρώγει ἀπ' ὄλα, ἄς μὴ περιγελαῖ ὅποιον δὲν τρώγει. Καὶ ὅποιος δὲν τρώγει, ἄς μὴ καταδικάζῃ ὅποιον τρώγει, διότι ὁ Θεὸς τὸν ἔκανε δικό του. **4** Ποιὸς εἶσαι σύ, ποῦ καταδικάζεις ξένο δοῦλο; Γιὰ τὸν Κύριό του στέκεται ἢ πέφτει. Καὶ θὰ σταθῆ, διότι ὁ Θεὸς ἔχει τὴ δύναμι νὰ τὸν κἀνῃ νὰ σταθῆ.

5 Ἄλλος μὲν τιμᾷ μία ἡμέρα περισσότερο ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἄλλος δὲ τιμᾷ ἐξ ἴσου κάθε ἡμέρα. Καθένας ἄς πληροφορηθῆται ἀπὸ τὴ συνειδήσίν του. **6** Ἐκεῖνος, ποῦ τιμᾷ τὴν ἡμέρα, γιὰ τὸν Κύριο τὴν τιμᾷ (ἐπειδὴ νομίζει, ὅτι ἔτσι εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ). Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος, ποῦ δὲν τιμᾷ τὴν ἡμέρα, γιὰ τὸν Κύριο δὲν τὴν τιμᾷ (ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς νομίζει, ὅτι ἔτσι εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ). Ἐκεῖνος ἐπίσης, ποῦ τρώγει ἀπ' ὄλα, γιὰ τὸν Κύριο τρώγει, εὐχαριστεῖ δὲ τὸ Θεό. Καὶ ἐκεῖνος, ποῦ δὲν τρώγει, γιὰ τὸν Κύριο δὲν τρώγει, καὶ εὐχαριστεῖ ὁμοίως τὸ Θεό.

7 Κανεὶς βεβαίως ἀπὸ μᾶς δὲν ζῆ γιὰ τὸν ἑαυτό του, καὶ κανεὶς δὲν πεθαίνει γιὰ τὸν ἑαυτό του. **8** Ἀλλὰ καὶ ἂν ζοῦμε, γιὰ τὸν Κύριο ζοῦμε, καὶ ἂν πεθαίνωμε, γιὰ τὸν Κύριο πεθαίνουμε. Εἴτε λοιπὸν ζοῦμε εἴτε πεθαίνουμε, στὸν Κύριο ἀνήκουμε. **9** Γι' αὐτὸ ἄλλωστε ὁ Χριστὸς καὶ πέθανε καὶ ἀναστήθηκε καὶ ἔλαβε πάλι τὴ ζωὴ ὡς ἄνθρωπος, γιὰ νὰ γίνῃ κύριος καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων. **10** Σὺ, τότε, γιατί καταδικάζεις τὸν ἀδελφό σου; Ἡ σὺ ὁ ἄλλος γιατί περιγελαῖς τὸν ἀδελφό σου; Ὅλοι βεβαίως θὰ παρουσιασθοῦμε στὸ δικαστήριον τοῦ Χριστοῦ (γιὰ νὰ μᾶς δικάσῃ ἐκεῖνος). **11** Διότι εἶναι γραμμένο: **Ζῶ ἐγώ, λέγει ὁ Κύριος· ἐξάπαντος σ' ἐμένα θὰ κάμψῃ κάθε γόνυ, καὶ κάθε γλῶσσα θὰ δοξολογήσῃ τὸ Θεό.** **12** Συνεπῶς δὲ καθένας ἀπὸ μᾶς θὰ λογοδοτήσῃ γιὰ τὸν ἑαυτό του στὸ Θεό.

Προτροπὲς πρὸς τὸν δυνατὸ στὴν πίστι

13 Λοιπόν, νὰ μὴ κατακρίνωμε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸ νὰ κρίνετε ὡς ὀρθό, τὸ νὰ μὴ θέτετε στὸν ἀδελφὸ ἐμπόδιο, ποῦ μπορεῖ νὰ τὸν κἀνῃ νὰ σκοντάφῃ ἢ νὰ πέσῃ. **14** Εἶμαι βέβαιος καὶ πεπεισμένος ἀπὸ τὸν Κύριο Ἰησοῦ, ὅτι τίποτε δὲν εἶναι ἀκάθαρτο αὐτὸ καθ' ἑαυτό, παρὰ γι' αὐτόν, ποῦ νομίζει, ὅτι κάτι εἶναι ἀκάθαρτο, γι' αὐτόν εἶναι ἀκάθαρτο. **15** Ἀλλ' ἐὰν ἐξ αἰτίας φαγητοῦ ὁ ἀδελφός σου βλάπτει-

15 Εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. Μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανε. **16** Μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. **17** Οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. **18** Ὁ γὰρ ἐν τούτοις δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις.

19 ἼΑρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. **20** Μὴ ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. Πάντα μὲν καθαρὰ, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίουσι. **21** Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ. **22** Σὺ πίστιν ἔχεις; Κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. **23** Ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγη κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως. Πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστίν.

24 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, **25** φανερωθέντος δὲ νῦν, διὰ τε γραφῶν προφητικῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ εἰς ὑπακοὴν Πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, **26** μόνῳ σοφῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ται, δὲν βαδίζεις πλέον μὲ ἀγάπη. Μὴ καταστρέφης μὲ τὸ φαγητό σου ἐκεῖνον, γιὰ τὸν ὅποιον ὁ Χριστὸς ὑπέστη θάνατο. **16** Τὸ καλό σας λοιπὸν (ἢ πίστι σας, ὅτι εἴσθε ἐλεύθεροι νὰ τρώγετε ἀπ' ὅλα) ἄς μὴ δίνετε ἀφορμὴ νὰ δυσφημηθῆται (ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς στὴν πίστι). **17** Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι νὰ τρώγη κανεὶς καὶ νὰ πίνη, ἀλλὰ νὰ πράττῃ τὸ ἀγαθὸ καὶ τὸ καλὸ καὶ τὸ ὠφέλιμο μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. **18** Ἐκεῖνος δέ, ποὺ μ' αὐτὰ ὑπηρετεῖ τὸ Χριστό, γίνε-ται εὐάρεστος στὸ Θεὸ καὶ ἐπιδοκιμάζεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

19 ἼΑς ἐπιδιώκωμε λοιπὸν ἐκεῖνα, ποὺ συντελοῦν στὸ καλὸ καὶ στὴν ἀμοιβαία οἰκοδομῆ. **20** Μὴ καταστρέφης ἐξ αἰτίας φαγητοῦ τὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ. Ὅλα βεβαίως εἶναι καθαρὰ, ἀλλ' εἶναι κακὸ στὸν ἄνθρωπο νὰ τρώγη δημιουργώντας πρόσκομμα (καὶ κάνοντας τὸν ἄλλο νὰ σκοντάφῃ). **21** Καλὸ εἶναι τὸ νὰ μὴ φάγῃς κρέατα, καὶ νὰ μὴ πιῆς κρασί, καὶ νὰ μὴ κάνῃς κάτι ἄλλο, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου ὁ ἀδελφός σου σκοντάφτει ἢ πέφτει ἢ ἀδυνατίζει στὴν πίστι. **22** Σὺ ἔχεις πίστι (ὅτι ὅλες οἱ τροφές εἶναι καθαρές); ἼΕχε τὴν γιὰ τὸν ἑαυτό σου, καὶ ἄς τὴν βλέπῃ ὁ Θεός. Εὐτυχῆς ἐκεῖνος ποὺ δὲν αἰσθάνεται ἐνοχλή, ἀφοῦ κάνει πράγμα, γιὰ τὸ ὁποῖο ἔχει γνῶσι καὶ πεποίθησι, ὅτι δηλαδὴ εἶναι ὀρθό. **23** Ἄλλ' ἐκεῖνος ποὺ ἀμφιβάλλει, ἐὰν φάγῃ, ἔχει καταστῆ ἐνοχος, διότι δὲν πίστευε σ' αὐτὸ ποὺ ἔκανε. Καὶ κάθε τι, ποὺ κάνει κανεὶς χωρὶς νὰ τὸ πιστεύῃ ὡς ὀρθό, εἶναι ἁμαρτία.

Δοξολογία

24 Σ' ἐκεῖνον δέ, ὁ ὅποιος δύναται νὰ σᾶς στηρίξῃ συμφώνως πρὸς τὸ εὐαγγέλιό μου καὶ τὸ κήρυγμα γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό ἐπὶ τῇ βάσει ἀποκαλύψεως μυστικοῦ, ποὺ ἐπὶ μακροὺς χρόνους ἔμεινε κρυμμένο, **25** φανερώθηκε δὲ τώρα, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν προφητικῶν γραφῶν, ποὺ κατ' ἐντολὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ ἔγινε γνωστὸ σ' ὅλα τὰ ἔθνη γιὰ νὰ ὑπακούσουν στὴν Πίστι (στὸ Χριστιανισμό), **26** στὸ μόνον σοφὸ Θεό, σ' αὐτὸν πρέπει ἡ δόξα διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ αἰωνίως. Ἀμήν.

15 Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. **2** Ἐκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. **3** Καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· **Οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ.** **4** Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν Γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. **5** Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, **6** ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ. **8** Λέγω δὲ Χριστὸν Ἰησοῦν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, **9** τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται· **Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι, Κύριε, καὶ τῷ ὀνοματί σου ψαλῶ.** **10** Καὶ πάλιν λέγει· **Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.** **11** Καὶ πάλιν· **Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐπαινέσατε αὐτόν, πάντες οἱ λαοί.** **12** Καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει· **Ἔσται ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν· ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν.** **13** Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου.

14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. **15** Τολμηρότερον δὲ

Ν' ἀρέσωμε στὸν πλησίον, ὄχι στοὺς ἑαυτοὺς μας

15 Ὁφείλομε δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ νὰ βαστάζωμε τὶς ἀδυναμίες τῶν ἀδυνάτων, καὶ νὰ μὴ κάνωμε ὅ,τι μᾶς ἀρέσει. **2** Καθένας ἀπὸ μᾶς ἄς φροντίζη νὰ ἀρέσῃ στὸν πλησίον σὲ ὅ,τι εἶναι καλὸ, γιὰ νὰ τὸν οἰκοδομή. **3** Διότι καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἐπιδίωξε ν' ἀρέσῃ στὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ συνέβη καθὼς εἶναι γραμμένο: **Οἱ ὕβρεις τῶν ὑβριστῶν σου ἔπεσαν ἐπάνω μου.** **4** Ὅσα δὲ γράφτηκαν κατὰ τὸ παρελθόν, γράφτηκαν ἀπὸ πρωύτερα γιὰ νὰ διδάξουν ἐμᾶς, ὥστε μὲ τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ἐνίσχυσι, ποὺ δίνουν οἱ Γραφές, νὰ κρατοῦμε τὴν ἐλπίδα. **5** Ὁ δὲ Θεός, ποὺ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐνισχύσεως, εἴθε νὰ σᾶς δώσῃ νὰ ἔχετε τὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **6** ὥστε (συνδεόμενοι μὲ τὴν ἀμοιβαία ἀγάπη καὶ τὸ ἀμοιβαῖο ἐνδιαφέρον) νὰ δοξάζετε μὲ μιὰ ψυχὴ καὶ μ' ἕνα στόμα τὸ Θεὸ καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστὸς ὑπηρέτης Ἰουδαίων καὶ ἐθνικῶν

7 Γι' αὐτὸ νὰ δέχεσθε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ὅπως καὶ ὁ Χριστὸς δέχθηκε ἐσᾶς, γιὰ νὰ δοξάζεται ὁ Θεός. **8** Ἐννοῶ δέ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔχει γίνε ὑπηρέτης τῶν Ἰουδαίων γιὰ τὴν ἀξιοπιστία τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὶς ὑποσχέσεις (τοῦ Θεοῦ) πρὸς τοὺς πατέρες (τῶν Ἰουδαίων), **9** καὶ οἱ ἐθνικοὶ νὰ δοξάσουν γιὰ τὴν εὐσπλαγχνία του τὸ Θεό, καθὼς λέγει ἡ Γραφή: **Γι' αὐτὸ θὰ σὲ δοξολογήσω, Κύριε, μετὰ τῶν ἐθνικῶν καὶ θὰ ψάλω ὕμνους στὸ ὄνομά σου.** **10** Καὶ πάλιν λέγει: **Ἦ ἐθνικοί! Εὐφρανθήτε μαζὶ μὲ τὸ λαὸ τοῦ (τὸν Ἰσραήλ).** **11** Καὶ πάλιν: **Ἦμνεῖτε τὸν Κύριο, ὅλοι οἱ ἐθνικοί, καὶ δοξάσετε αὐτόν, ὅλοι οἱ λαοί.** **12** Καὶ πάλιν ὁ Ἡσαΐας λέγει: **Θὰ ἐμφανισθῇ ὁ βλαστὸς τοῦ Ἰεσσαί καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ παρουσιασθῇ γιὰ νὰ κυβερνᾷ τοὺς ἐθνικούς. Σ' αὐτόν οἱ ἐθνικοὶ θὰ ἐλπίζουν.** **13** Εὐχομαι δέ, ὁ Θεὸς τῆς ἐλπίδος μὲ τὴ δύναμι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ σᾶς γεμίση μὲ κάθε ἀγαθὸ καὶ καλὸ διὰ τῆς πίστεως, ὥστε νὰ εἴσθε πλημμυρισμένοι ἀπὸ ἐλπίδα (γιὰ τὴ σωτηρία σας).

Τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου λειτουργία καὶ ἱεουργία

14 Καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος (ποὺ σᾶς κάνω προτροπές καὶ σᾶς δίνω εὐχές) εἶμαι βέβαιος, ἀδελφοί μου, γιὰ σᾶς, ὅτι καὶ σεῖς εἴσθε γεμᾶτοι ἀπὸ καλωσύνης, καὶ πλήρεις ἀπὸ κάθε γνώσι, ἱκανοὶ καὶ νὰ διδάσκετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. **15** Ἀλλὰ σὲ μερικὰ μέρη τῆς ἐπιστολῆς σᾶς ἔγραφα, ἀδελ-

ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ **16** εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

17 Ἔχω οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Θεόν. **18** Οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν λόγῳ καὶ ἔργῳ, **19** ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος Θεοῦ, ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, **20** οὕτω δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, **21** ἀλλὰ καθὼς γέγραπται: **Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὄψονται, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασι συνήσουσι.**

22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **23** Νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, **24** ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. **25** Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις. **26** Εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. **27** Εὐδόκησαν γὰρ καὶ ὀφειλέται αὐτῶν εἶναι. Εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσι καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. **28** Τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι'

φοί, μὲ κάπως περισσότερη τόλμη, σὰν ὑπενθύμισι σὲ σᾶς, λόγῳ τοῦ θάρρους ἀπὸ τῆ χάρι πού μου ἔδωσε ὁ Θεός **16** γιὰ νὰ εἶμαι λειτουργὸς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στοὺς ἐθνικοὺς καὶ νὰ ἱεουργῶ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ προσφερθοῦν οἱ ἐθνικοὶ ὡς θυσία εὐπρόσδεκτη, ἁγιασμένη ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο.

Ἡ ἀποστολικὴ δρᾶσι τοῦ Παύλου

17 Μπορῶ λοιπόν, χάρι στὸν Ἰησοῦ Χριστό, νὰ καυχῶμαι γιὰ τὴν ὑπηρεσία μου πρὸς τὸ Θεό. **18** Δὲν θὰ τολμήσω δὲ νὰ ὀμιλήσω γιὰ κάτι, πού δὲν ἔκανε ὁ Χριστὸς διὰ μέσου ἐμοῦ γιὰ νὰ πιστεύσουν τὰ ἔθνη. Τὰ πάντα ἔκανε ὁ Χριστὸς μὲ λόγο καὶ ἔργο, **19** μὲ δύναμι σημείων καὶ καταπληκτικῶν θαυμάτων, μὲ δύναμι τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ἔχω κηρύξει τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ γύρω μὲ μεγάλο κύκλο περιοδειῶν μέχρι τὸ Ἰλλυρικό. **20** Ἐπιδιώκω δὲ νὰ κηρύττω ἔτσι, δηλαδὴ ὄχι σὲ τόπους ὅπου κηρύχθηκε ὁ Χριστός, γιὰ νὰ μὴν οἰκοδομῶ πάνω σὲ ξένο θεμέλιο, **21** ἀλλὰ νὰ συμβαίη ὅπως λέγει ἡ Γραφή: Ἐκεῖνοι, στοὺς ὁποίους δὲν ἀναγγέλθηκε γι' αὐτόν (γιὰ τὸ Μεσσία), θὰ ἰδοῦν. Καὶ ἐκεῖνοι, πού δὲν ἔχουν ἀκούσει, θὰ καταλάβουν.

Σχέδια τοῦ Παύλου γιὰ τὸ μέλλον

22 Γι' αὐτὸ καὶ ἐμποδίσθηκα πολλές φορές νὰ ἔλθω σ' ἐσᾶς. **23** Ἀλλὰ τώρα, ἐπειδὴ πλέον δὲν ἔχω ἔργο σ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη, ἔχω δὲ πόθο σφοδρὸ ἀπὸ πολλὰ ἔτη νὰ ἔλθω σ' ἐσᾶς, **24** ὅταν θὰ πηγαίνω στὴν Ἰσπανία θὰ ἔλθω σ' ἐσᾶς. Ναί, ἐλπίζω περνώντας νὰ σᾶς δῶ, καὶ σεῖς νὰ μὲ προπέμψετε ἐκεῖ, ἀφοῦ πρῶτα σᾶς ἀπολαύσω γιὰ λίγο χρόνο. **25** Τώρα δὲ πηγαίνω στὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκτελώντας ὑπηρεσία γιὰ τοὺς ἁγίους (τοὺς ἐκεῖ χριστιανοὺς). **26** Διότι ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Ἀχαΐα εἶχαν τὴν εὐχαρίστησι νὰ κάνουν κάποια προσφορὰ στοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τοὺς ἁγίους (τοὺς χριστιανοὺς) τῆς Ἱερουσαλὴμ. **27** Ναί, εἶχαν τὴν εὐχαρίστησι, ἀλλ' εἶναι καὶ ὀφειλέτες σ' αὐτούς. Διότι, ἀφοῦ οἱ ἐθνικοὶ εἶχαν συμμετοχὴ στὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ τους, ὀφείλουν τότε νὰ τοὺς συνδράμουν στὶς ὑλικές τους ἀνάγκες. **28** Ἀφοῦ λοιπόν ἐκτελέσω αὐτὴ τὴν ἀποστολή, καὶ παραδώσω σ' αὐτοὺς μὲ ἀσφάλεια αὐτὴ τὴν προσφορὰ, θὰ πάω στὴν Ἰσπανία περνώντας ἀπὸ σᾶς. **29** Εἶμαι δὲ βέ-

ύμων εἰς τὴν Σπανίαν. **29** Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἐλεύσομαι.

30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, **31** ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἢ εἰς Ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος γένηται τοῖς ἀγίοις, **32** ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. **33** Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὗσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, **2** ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἀγίων καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζη πράγματι. Καὶ γὰρ αὕτη προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ.

3 Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **4** οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. **5** Ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὃς ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν. **6** Ἀσπάσασθε Μαριάμ, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. **7** Ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινες εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγόνασιν ἐν Χριστῷ. **8** Ἀσπάσασθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυρίῳ. **9** Ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. **10** Ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν

βαιοι, ὅτι (θ' ἀκούσετε τὸ κήρυγμά μου μὲ ζῆλο, καὶ ἔτσι) ἐρχόμενος σ' ἐσᾶς θὰ ἔλθω μὲ πλοῦτο εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Παῦλος ζητεῖ τὶς προσευχὰς τῶν πιστῶν

30 Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, γιὰ τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Πνεύματος, ν' ἀγωνισθῆτε μαζί μου στὶς προσευχὰς¹ πρὸς τὸ Θεὸ γιὰ μένα, **31** γιὰ νὰ γλυτώσω ἀπὸ τοὺς ἀπειθεῖς στὴν Ἰουδαία, καὶ οἱ ἅγιοι (οἱ ἐκεῖ χριστιανοὶ) νὰ δεχθοῦν εὐχαρίστως τὴν ὑπηρεσία μου. **32** Ἐτσι θὰ ἔλθω μὲ χαρὰ σ' ἐσᾶς, μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ θὰ αἰσθανθῶ ἀνάπαυσι μαζί σας. **33** Ὁ δυνατὸς δὲ Θεὸς νὰ εἶναι μαζί μὲ ὅλους σας. Ἀμήν.

Σύστασι

16 Σᾶς συνιστῶ δὲ τῇ Φοίβῃ τὴν ἀδελφὴ μας, ποὺ εἶναι διακόνισσα τῆς ἐκκλησίας στὶς Κεγχρεές, **2** γιὰ νὰ τὴν δεχθῆτε στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ὅπως ἀρμόζει σὲ ἀγίους (χριστιανούς), καὶ νὰ τῆς συμπαρασταθῆτε σ' ὅ,τι θὰ σᾶς χρειασθῆ. Διότι καὶ αὕτη συμπαραστάθηκε σὲ πολλούς, καὶ σ' ἐμένα τὸν ἴδιο.

Χαιρετισμοί

3 Χαιρετισμοὺς στὴν Πρίσκιλλα καὶ στὸν Ἀκύλα, τοὺς συνεργάτες μου στὸ ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** Αὐτοὶ γιὰ μένα ἔβαλαν τὸν τράχηλό τους κάτω ἀπὸ τὸ μαχαίρι (διακινδύνευσαν τὴ ζωὴ τους). Καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὄχι ἐγὼ μόνο, ἀλλὰ καὶ ὅλες οἱ ἐκκλησίες τῶν ἐθνικῶν. Χαιρετισμοὺς ἐπίσης στὴν ἐκκλησία ποὺ συναθροίζεται στὸ σπίτι τους. **5** Χαιρετισμοὺς στὸν Ἐπαίνετο τὸν ἀγαπητό μου, ποὺ εἶναι ὁ πρῶτος ἀπὸ τὴν Ἀχαΐα ποὺ προσῆλθε στὸ Χριστό. **6** Χαιρετισμοὺς στὴ Μαριάμ, ποὺ πολὺ κοπίασε γιὰ μᾶς. **7** Χαιρετισμοὺς στὸν Ἀνδρόνικο καὶ στὴν Ἰουνία τοὺς ὁμοεθνεῖς μου, ποὺ φυλακίσθηκαν μαζί μου. Αὐτοὶ εἶναι διακεκριμένοι μεταξὺ τῶν ἱεραποστολικῶν προσώπων, καὶ προσῆλθαν στὸ Χριστό πρὶν ἀπὸ μένα. **8** Χαιρετισμοὺς στὸν Ἀμπλία τὸν ἀγαπητό μου γιὰ τὴ σχέσι μὲ τὸν Κύριο. **9** Χαιρετισμοὺς στὸν Οὐρβανὸ τὸν συνεργάτη μας στὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ, καὶ στὸν Στάχυν τὸν ἀγαπητό μου. **10** Χαιρετισμοὺς στὸν Ἀπελλῆ, τὸν ἀποδεδειγμένο ἄξιο

1. Ἡ, μὲ τὶς προσευχὰς

τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. **11** Ἀσπάσασθε Ἡρωδίωνα τὸν συγγενῆ μου. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. **12** Ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητήν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. **13** Ἀσπάσασθε Ροῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. **14** Ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἑρμᾶν, Πατρόβαν, Ἑρμῆν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. **15** Ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. **16** Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.

17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνατε ἀπ' αὐτῶν. **18** Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. **19** Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. Χαίρω οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν. Θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. **20** Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

21 Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. **22** Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. **23** Ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάιος ὁ ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἑραστός ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

24 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

χριστιανό. Χαιρετισμοὺς στοὺς πιστοὺς ἀπὸ τοὺς οἰκείους τοῦ Ἀριστοβούλου. **11** Χαιρετισμοὺς στὸν Ἡρωδίωνα τὸν ὁμοεθνή μου. Χαιρετισμοὺς στοὺς οἰκείους τοῦ Ναρκίσσου, ποὺ πιστεύουν στὸν Κύριο. **12** Χαιρετισμοὺς στὴν Τρύφαινα καὶ στὴν Τρυφῶσα, ποὺ κοπιάζουν γιὰ τὸν Κύριο. Χαιρετισμοὺς στὴν ἀγαπητὴ Περσίδα, ποὺ πολὺ κοπίασε γιὰ τὸν Κύριο. **13** Χαιρετισμοὺς στὸ Ροῦφο, τὸν ἐκλεκτὸ γιὰ τὸν Κύριο, καὶ στὴν μητέρα του, ἡ ὁποία στάθηκε καὶ δική μου μητέρα. **14** Χαιρετισμοὺς στὸν Ἀσύγκριτο, στὸ Φλέγοντα, στὸν Ἑρμᾶ, στὸν Πατρόβα, στὸν Ἑρμῆ καὶ στοὺς ἀδελφούς, ποὺ εἶναι μαζί τους. **15** Χαιρετισμοὺς στὸ Φιλόλογο καὶ στὴν Ἰουλία, στὸ Νηρέα καὶ στὴν ἀδελφὴ του, καὶ στὸν Ὀλυμπᾶ καὶ σ' ὅλους τοὺς ἀγίους (τοὺς χριστιανούς), ποὺ εἶναι μαζί τους. **16** Χαιρετισθῆτε μεταξύ σας μὲ φιλήμα ἅγιο. Σᾶς χαιρετίζουν οἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.

Προσοχὴ ἀπὸ τοὺς ὠραιολόγους καὶ ἀπατεῶνες

17 Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοί, νὰ προσέχετε ἐκείνους, ποὺ δημιουργοῦν τὶς διαιρέσεις καὶ τὰ σκάνδαλα ἀντιθέτως πρὸς τὴ διδασκαλία, ποὺ ἐσεῖς μάθατε, καὶ νὰ τοὺς ἀποφεύγετε. **18** Τέτοιοι ἄνθρωποι βεβαίως δὲν ὑπηρετοῦν τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, ἀλλὰ τὴν κοιλία τους, καὶ μὲ τὴν καλολογία καὶ ὠραιολογία ἐξαπατοῦν τὶς ψυχὰς τῶν ἀπονηρέτων. **19** Ἡ φήμη γιὰ τὴν πίστι σας ἔφθασε βεβαίως σ' ὅλους. Γι' αὐτὸ χαίρω γιὰ σᾶς. Ἀλλὰ θέλω νὰ εἴσθε ἔξυπνοι μὲν ὡς πρὸς τὸ καλὸ (ὥστε νὰ μὴν ἐκμεταλλεύονται τὴν καλωσύνη σας οἱ ἐπιτήδειοι), ἄδολοι δὲ καὶ καθαροὶ ὡς πρὸς τὸ κακόν. **20** Ὁ δυνατὸς δὲ Θεὸς ἄς συντρίψῃ τὸ Σατανᾶ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σας ταχέως. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μαζί σας.

Συνέχεια χαιρετισμῶν

21 Σᾶς χαιρετίζουν ὁ Τιμόθεος ὁ συνεργάτης μου, καὶ ὁ Λούκιος καὶ ὁ Ἰάσων καὶ ὁ Σωσίπατρος οἱ ὁμοεθνεῖς μου. **22** Σᾶς χαιρετίζω κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Κυρίου (καὶ ὄχι τοῦ κόσμου) ἐγὼ ὁ Τέρτιος, ποὺ ἔγραφα καθ' ὑπαγόρευσι τὴν ἐπιστολή. **23** Σᾶς χαιρετίζει ὁ Γάιος, ποὺ φιλοξενεῖ ἐμένα καὶ ὅλη τὴν ἐκκλησία. Σᾶς χαιρετίζει ὁ Ἑραστός, ὁ διαχειριστὴς τῶν οἰκονομικῶν τῆς πόλεως, καὶ ὁ ἀδελφός Κούαρτος.

24 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μαζί μὲ ὅλους σας. Ἀμήν.